

Resultaten verantwoordingsonderzoek 2017

Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid (XV)

Rapport bij het jaarverslag

2018

Resultaten verantwoordingsonderzoek 2017 Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid (XV)

Rapport bij het jaarverslag

Vooraf

De Algemene Rekenkamer doet ieder jaar onderzoek naar de verantwoording die ministers in de jaarverslagen afleggen over bedrijfsvoering, bestedingen en beleid. Onze centrale vragen in dit jaarlijkse ‘verantwoordingsonderzoek’ zijn:

- Is het geld in het afgelopen jaar besteed volgens de regels?
- Waren de zaken op het departement goed geregeld?
- Heeft het gevoerde beleid de gewenste resultaten gehad?

Op basis van deze vragen beschrijven wij per begrotingshoofdstuk of de verantwoordelijke ministers hun zaken op orde hebben. Vanuit onze wettelijke taak geven wij daarbij ook oordelen over de kwaliteit van de financiële informatie en de totstandkoming van de beleids- en bedrijfsvoeringsinformatie in de jaarverslagen van de ministers en over de kwaliteit van de bedrijfsvoering zelf. Met een verklaring van goedkeuring van de Algemene Rekenkamer kunnen de Staten-Generaal per begrotingshoofdstuk decharge verlenen aan de minister.

Dit rapport heeft betrekking op het *Jaarverslag 2017* van het Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid. Dit begrotingshoofdstuk valt onder de verantwoordelijkheid van de minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid.

Onze overige publicaties in het kader van het verantwoordingsonderzoek 2017 vindt u op www.rekenkamer.nl/verantwoordingsonderzoek2017.

Hier vindt u ook ons rapport *Staat van de Rijksverantwoording 2017*. Hierin nemen wij de goedkeuring van de Rijksrekening op. Ook bevat deze publicatie een overkoepelende uiteenzetting over het verantwoordingsonderzoek 2017.

1 Conclusies

2 Feiten & cijfers

3 Financieel

4 Bedrijfsvoering

5 Beleid

6 Budgettair kader

7 Reactie

Bijlage

Inhoud

1	Onze conclusies	5
2	Feiten en cijfers	9
3	Financiële informatie	11
	3.1 Oordeel over de financiële informatie	11
4	Bedrijfsvoering	14
	4.1 Ontwikkelingen in de bedrijfsvoering	14
	4.2 Oordeel over de bedrijfsvoering	16
	4.3 Onvolkomenheid in financieel beheer uitkeringen Caribisch Nederland	16
	4.4 Aandachtspunten bedrijfsvoering	17
	4.5 Oordeel over totstandkoming bedrijfsvoeringsinformatie	22
5	Beleidsresultaten	23
	5.1 Wet- en regelgeving sociale zekerheid	23
	5.2 Informatie over re-integratie	26
	5.3 Banenafpraak overheidssector	31
	5.4 Beschut werk	33
	5.5 Oordeel over totstandkoming beleidsinformatie	34
6	Buiten de Rijksrekening: budgettair kader Sociale Zekerheid en Arbeidsmarkt	35
	6.1 Over het uitgavenkader	35
	6.2 Invloed parlement bij premiesectoren	37
	6.3 Verdieping SZA-kader: re-integratiebudget	37
	6.4 Invloed parlement op re-integratiebudget	48
7	Reactie minister en nawoord Algemene Rekenkamer	51
	7.1 Reactie minister van SZW	51
	7.2 Nawoord Algemene Rekenkamer	53
	Bijlage 1 Over het verantwoordingsonderzoek	55
	Bijlage 2 Literatuur	57
	Bijlage 3 Eindnoten	60

1 Onze conclusies

De minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid (SZW) kan de informatiepositie van de Eerste en Tweede Kamer over de uitgaven voor en resultaten van het beleid met betrekking tot de sociale zekerheid en arbeidsmarkt versterken. Hij kan dit doen door vooraf in zijn begroting de relatie te leggen tussen de begrote uitgaven voor re-integratie, de financiering daarvan via premie- en begrotingsgeld en de doelstellingen die hij hiermee wil realiseren. Bij het aanbieden van het jaarverslag van Uitvoeringsinstituut Werknemersverzekeringen (UWV) aan de Tweede Kamer kan hij ook informatie geven over het uitgevoerde toezicht en zijn oordeel geven over de rechtmatige, doelmatige en doeltreffende besteding van publieke middelen voor de arbeidsmarkt en sociale zekerheid. Op deze manier wordt het parlement beter in staat gesteld om invloed uit te oefenen op bijvoorbeeld de hoogte en inzet van premiegelden en kan het beter de controle op de minister van SZW uitvoeren. Ook kan de minister van SZW achteraf in zijn jaarverslag de relatie leggen tussen de uitgaven voor re-integratie en de feitelijke resultaten. Door uitgaven en resultaten te koppelen ondersteunt hij de controle door de Tweede Kamer.

Informatiepositie van Tweede Kamer kan sterker bij belangrijke beslismomenten

De minister van SZW stelt jaarlijks, in samenspraak met de ministers van Financiën en Volksgezondheid, Welzijn en Sport (VWS), de hoogte van premies voor de werknemersverzekeringen vast. Daarmee worden uitkeringen aan bijvoorbeeld mensen die werkloos of arbeidsongeschikt zijn betaald. De minister van SZW informeert de Tweede Kamer over de premiepercentages in zijn ontwerpbegroting en de daarop volgende ministeriële regeling. Ook stelt de minister van SZW, naast begrotingsgeld, een gedeelte van de geïnde premies beschikbaar voor het aan het werk helpen en houden van uitkeringsgerechtigden die arbeidsondersteuning nodig hebben door UWV: het re-integratiebudget. Over de hoogte van dit premiegefinancierde bedrag informeert de minister de Tweede Kamer in zijn ontwerpbegroting. De minister legt in zijn begroting nog geen relatie tussen de begrotingsgefinancierde uitgaven aan re-integratie, de vastgestelde premies voor de werknemersverzekeringen, het beschikbaar gestelde premiegeld voor re-integratie en de doelstellingen van het re-integratiebudget. Indien hij dit wel doet, versterkt de minister de mogelijkheden van het parlement om zich hierover een oordeel te vormen en invloed uit te oefenen.

Verder verzamelt de minister van SZW voldoende informatie om zich een oordeel te kunnen vormen over de rechtmatige, doelmatige en doeltreffende besteding van publieke

middelen door UWV voor de arbeidsmarkt en sociale zekerheid. Hij verkrijgt die informatie onder andere door toezicht te houden op UWV. In 2017 is de minister begonnen met het uitvoeren van zijn nieuwe toezichtbeleid op de Sociale Verzekeringsbank (SVB) en UWV. We beoordelen de opzet en bestaan hiervan als voldoende. De werking hebben we nog niet volledig kunnen vaststellen, want daarvoor is het nog te vroeg. De minister van SZW heeft in december 2017 het parlement geïnformeerd over de belangrijkste toezichtbevindingen en risico's op dat moment. Hij legt zijn eindoordeel als toezichthouder op de SVB en UWV – dat ook dient als basis voor zijn decharge van het bestuur van de SVB en UWV – niet voor aan het parlement. Hierdoor kan het parlement dat eindoordeel nog niet betrekken bij de decharge op het jaarverslag van de minister van SZW.

We bevelen de minister van SZW aan de informatiepositie van het parlement te versterken door vooraf in zijn ontwerpbegroting de relatie te leggen tussen de uitgaven voor re-integratie, de financiering daarvan via premie- en begrotingsgeld en de doelstellingen die hij hiermee wil realiseren. Onder doelstellingen verstaan we de prognose van het aantal in te kopen werkvoorzieningen en re-integratietrajecten. Verder bevelen we de minister aan het oordeel over de rechtmatige, doelmatige en doeltreffende besteding van publieke middelen door de SVB en UWV te betrekken in zijn brief bij het aanbieden van de jaarverslagen van de SVB en UWV. Zo kan het parlement meer invloed uitoefenen op de hoogte en inzet van premiegelden. Verder kan de Tweede Kamer zo de controle op het beleid van de minister van SZW en de besteding van publiek geld beter uitvoeren.

In jaarverslag nog geen relatie tussen uitgaven en resultaten re-integratiebudget

De minister van SZW voorziet het parlement op verschillende momenten van informatie over de uitgaven (financiële informatie) en de resultaten (beleidsinformatie) van het re-integratiebudget. In zijn jaarverslag legt hij nog geen relatie tussen de uitgaven en de resultaten van het re-integratiebudget. Zo laat de minister van SZW niet zien dat de lagere uitgaven aan re-integratie in 2017 ervoor hebben gezorgd dat UWV minder re-integratietrajecten en werkvoorzieningen heeft ingekocht dan beoogd. Het parlement moet nu zelf de relatie leggen tussen financiële informatie in het jaarverslag van het Ministerie van SZW en de financiële informatie en beleidsinformatie in het jaarverslag van UWV. Dat is ingewikkeld, omdat de financiële cijfers in het jaarverslag van UWV en de financiële cijfers in het jaarverslag van het Ministerie van SZW niet op elkaar aansluiten. Informatie in het jaarverslag van het Ministerie van SZW over de uitgaven en daaraan gekoppeld het aantal re-integratietrajecten en werkvoorzieningen dat UWV heeft ingekocht duidt de behaalde beleidsresultaten en versterkt de informatiepositie van het parlement.

We bevelen de minister van SZW aan om ook achteraf in zijn departementaal jaarverslag de relatie te leggen tussen de uitgaven aan re-integratie en de resultaten die daarmee behaald zijn door UWV. Onder resultaten verstaan we het aantal ingekochte re-integratietrajecten en werkvoorzieningen. Met behulp van dit inzicht kan het parlement invloed uitoefenen op de toereikendheid van de totale uitgaven voor re-integratie in relatie tot de doelstellingen. Dit geldt zowel voor het begrotingsgefinancierde deel als het premiegefinancierde deel, waarvoor de Tweede Kamer geen budgetrecht heeft.

Oordelen over de bedrijfsvoering en het jaarverslag

De informatie in het *Jaarverslag 2017* van het Ministerie van SZW is rechtmatig en is deugdelijk weergegeven. De bedrijfsvoeringsinformatie en de informatie over het gevoerde beleid in het Jaarverslag 2017 is deugdelijk tot stand gekomen en voldoet aan de verslaggevingsvoorschriften. We handhaven de onvolkomenheid voor het financieel beheer bij de Rijksdienst Caribisch Nederland (RCN-) unit SZW, omdat meer tijd nodig is voor het structureel op orde brengen ervan.

Verder in het rapport

In de volgende hoofdstukken werken wij bovenstaande conclusies verder uit:

- Hoofdstuk 3, 'Financiële informatie': hierin geven wij ons oordeel over de financiële informatie in het *Jaarverslag 2017* van het Ministerie van SZW.
- Hoofdstuk 4, 'Bedrijfsvoering': hierin gaan we in op onze resultaten uit ons onderzoek naar het toezicht op de SVB en UWV, uit ons onderzoek naar informatiebeveiliging en geven wij ons oordeel over de bedrijfsvoering van het Ministerie van SZW. In 2017 hebben we een onvolkomenheid geconstateerd voor het financieel beheer bij de RCN-unit SZW. Dat is een vergelijkbaar resultaat als 2016, toen sprake was van dezelfde onvolkomenheid.
- Hoofdstuk 5, 'Beleidsresultaten': hierin geven we inzicht in de wet- en regelgeving sociale zekerheid en bespreken wij de conclusies uit ons onderzoek naar het re-integratiebudget dat UWV inzet om mensen die arbeidsondersteuning nodig hebben aan het werk te helpen en te houden. Verder gaan we in op de voortgang van de banenafspraken en beschut werk. Ook geven wij ons oordeel over de totstandkoming van de informatie die in het *Jaarverslag 2017* van het Ministerie van SZW is opgenomen over het gevoerde beleid.
- Hoofdstuk 6, 'Buiten de Rijksrekening: budgettair kader Sociale Zekerheid en Arbeidsmarkt': in dit hoofdstuk gaan we in op de financiering van en verantwoording over het re-integratiebudget. Ook bespreken we de invloed van het parlement op de premieuitgaven.

1 Conclusies

2 Feiten & cijfers

3 Financieel

4 Bedrijfsvoering

5 Beleid

6 Budgettair kader

7 Reactie

Bijlage

- Hoofdstuk 7, 'Reactie van de minister en nawoord Algemene Rekenkamer': hierin vatten wij de reactie samen die wij op 25 april 2018 ontvingen van de minister van SZW. De minister van SZW geeft in zijn reactie aan dat hij onze conclusies en aanbevelingen onderschrijft en doet hij toezeggingen daarop.

2 Feiten en cijfers

De minister van SZW is onder meer verantwoordelijk voor het arbeidsmarktbeleid, inclusief migratie en vrij verkeer van werknemers, uitkeringen bij werkloosheid en ziekte, re-integratie, inkomensbeleid, het combineren van arbeid en zorg, arbeidsomstandighedenbeleid en inspectie daarop. Een groot deel van de uitvoering gebeurt door de zelfstandige bestuursorganen (zbo's) SVB en UWV en door de gemeenten.

De minister van SZW heeft in 2017 uitgaven gedaan voor € 31.816 miljoen en er zijn verplichtingen aangegaan voor € 31.761 miljoen. De ontvangsten bedroegen € 1.855 miljoen. De uitgaven van SZW beslaan 13,92% van de totale rijksuitgaven over 2017.

Ministerie van SZW (XV) in cijfers (in miljoenen €)

	2015	2016	2017
Verplichtingen	25.728,4	31.613,9	31.761,9
Uitgaven	31.329,8	31.664,0	31.816,6
Ontvangsten	1.899,0	1.872,0	1.855,8
Fte's	2.279	2.486	2.625

Bron: SZW 2018.

Aan het begin van de kabinetsperiode maakt het kabinet afspraken over het maximum aan uitgaven voor de sociale zekerheid en arbeidsmarkt. Dit is vastgelegd in het budgettair kader Sociale Zekerheid en Arbeidsmarkt (SZA-kader). Het doel hiervan is het versterken van de budgettaire discipline en het bevorderen van de beheersing van uitgaven. In hoofdstuk 6 lichten we het SZA-kader verder toe.

De minister van SZW financiert via een groot deel van de begroting SZW uitgaven van het budgettair kader (SZA-kader), namelijk:

- € 18,2 miljard aan inkomensoverdrachten, bijvoorbeeld voor de Wajong en Kinderbijslagwet;
- € 12,4 miljard aan rijksbijdragen, bijvoorbeeld voor de AOW en arbeidsbeprekten.

Dit betekent dat de minister van SZW van de totale begroting van € 31,8 miljard het grootste deel, namelijk € 30,6 miljard, gebruikt om uitgaven te financieren die behoren tot het SZA-kader. Het resterende deel van de begroting besteedt hij aan onder andere subsidies, inkopen en apparaatsuitgaven. Vanaf 2018 wijzigt de naam van het SZA-kader in 'uitgavenplafond Sociale Zekerheid'.¹

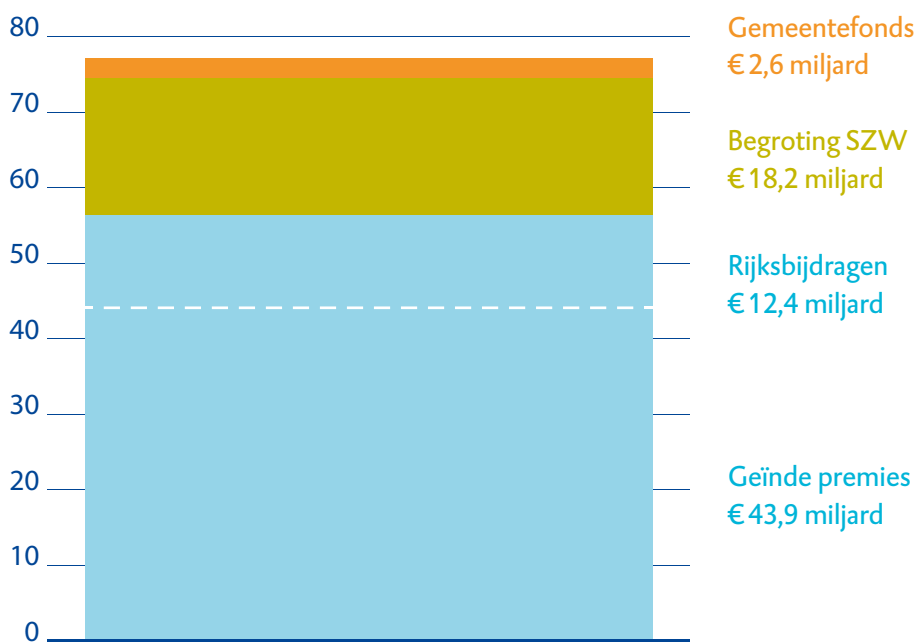

De minister van SZW is behalve voor de besteding van het begrotingsgeld ook verantwoordelijk voor het beheer van de premiegefinancierde uitgaven binnen het SZA-kader. De premiegefinancierde uitgaven bedragen € 56,3 miljard (dit bedrag is inclusief de rijksbijdragen van € 12,4 miljard).

Daarnaast maken de gelden die de regering beschikbaar stelt aan gemeenten voor het re-integreren van mensen die arbeidsondersteuning nodig hebben onderdeel uit van het SZA-kader. In 2017 is dat € 2,6 miljard, die als lumpsum onderdeel is van de vrij besteedbare gelden van gemeenten. Deze gelden lopen via de begroting van het Gemeentefonds (integratie-uitkering sociaal domein). De realisatie van het totale SZA-kader is in 2017 € 77,1 miljard. Hierbij is het belangrijk te vermelden dat gemeenten bestedingsvrijheid hebben over de gelden die ze ontvangen voor re-integratie, wat betekent dat ze de gelden niet aan re-integratie hoeven uit te geven. Figuur 1 geeft de opbouw van het SZA-kader weer voor 2017.

Omvang SZA-kader van 2017 is € 77,1 miljard

Figuur 1 Opbouw van het SZA-kader in 2017

In hoofdstuk 6 van dit rapport gaan we in op het SZA-kader. We richten ons in het bijzonder op de financiering van en verantwoording over het re-integratiebudget.

1 Conclusies

2 Feiten & cijfers

3 Financieel

4 Bedrijfsvoering

5 Beleid

6 Budgettair kader

7 Reactie

Bijlage

3 Financiële informatie

In dit hoofdstuk bespreken we de resultaten van ons onderzoek naar de financiële informatie in het *Jaarverslag 2017* van het Ministerie van SZW.

We geven in § 3.1 een oordeel over:

- de rechtmatigheid en deugdelijke weergave van de financiële informatie op totaalniveau;
- de rechtmatigheid en de deugdelijke weergave van de financiële informatie op artikelniveau.

3.1 Oordeel over de financiële informatie

De financiële informatie in het *Jaarverslag 2017* van het Ministerie van SZW voldoet op totaalniveau aan de daaraan te stellen eisen. Wel hebben wij fouten en onzekerheden gevonden die de tolerantiegrens op artikelniveau overschrijden.

Alle door ons aangetroffen fouten en onzekerheden vindt u in het overzicht op onze website www.rekenkamer.nl/verantwoordingsonderzoek2017. Hieronder gaan wij in op de belangrijkste fouten en onzekerheden.

3.1.1 Oordeel rechtmatigheid financiële informatie

De informatie die is opgenomen in de financiële overzichten van het *Jaarverslag 2017* van het Ministerie van SZW is op totaalniveau rechtmatig. Wij geven dit oordeel onder het voorbehoud dat de Staten-Generaal goedkeuring zullen verlenen aan de slotwetmutaties waarin alle geraamde uitgaven, verplichtingen en ontvangsten uit de begroting van SZW in overeenstemming zijn gebracht met de uiteindelijk gerealiseerde bedragen.

Voorbehoud slotwetmutaties

Het bedrag aan verplichtingen dat in het *Jaarverslag 2017* van het Ministerie van SZW is opgenomen omvat in totaal €2,8 miljoen aan overschrijdingen op het begrotingsartikel 1, 3 en 12. Gaan de Staten-Generaal niet akkoord met de daarmee samenhangende slotwetmutaties, dan moeten wij onze oordelen over de financiële informatie mogelijk herzien. De gerealiseerde uitgaven zijn per begrotingsartikel binnen de begroting gebleven.

1 Conclusies

2 Feiten & cijfers

3 Financieel

4 Bedrijfsvoering

5 Beleid

6 Budgettair kader

7 Reactie

Bijlage

3.1.2 Oordeel deugdelijke weergave financiële informatie

De informatie die is opgenomen in de financiële overzichten van het *Jaarverslag 2017* van het Ministerie van SZW is op totaalniveau deugdelijk weergegeven en voldoet aan de verslaggevingsvoorschriften.

3.1.3 Oordeel rechtmatigheid en deugdelijke weergave op artikelniveau

Wij controleren ook op artikelniveau de deugdelijke weergave en de rechtmatigheid van de financiële informatie.

De informatie die is opgenomen in de financiële overzichten van het *Jaarverslag 2017* van het Ministerie van SZW is op artikelniveau rechtmatig en deugdelijk weergegeven, met uitzondering van artikelen 3, 6, 8 en 9. In deze artikelen hebben wij fouten en onzekerheden geconstateerd in de rechtmatigheid van de uitgaven die de rapporteringstolerantie overschrijden.

De hieronder toegelichte fouten en onzekerheden hebben alle betrekking op dossiers van de Rijksdienst Caribisch Nederland-unit SZW (RCN-unit SZW). Het betreffen relatief kleine bedragen ten opzichte van de begroting SZW. De overschrijding van de tolerantie komt mede doordat de financiële omvang van de betreffende begrotingsartikelen beperkt is.

Fouten en onzekerheden uitgaven begrotingsartikel 3 Arbeidsongeschiktheid

De tolerantiegrens voor fouten en onzekerheden met betrekking tot de rechtmatigheid van de uitgaven op artikel 3 Arbeidsongeschiktheid is overschreden. Het betreft een fout van € 50.000 en een onzekerheid van € 20.000 in de rechtmatigheid van de uitgaven. De fouten en onzekerheden worden veroorzaakt door het verstrekken van uitkeringen waarop geen recht bestaat, door onjuiste verrekening bij samenloop van uitkeringen en door ontoereikende dossiervorming waardoor de rechtmatigheid van de betalingen niet kan worden vastgesteld. Dit heeft betrekking op de dossiers van RCN-unit SZW.

Fouten en onzekerheden uitgaven begrotingsartikel 6 Ziekte en zwangerschap

De tolerantiegrens voor fouten en onzekerheden met betrekking tot de rechtmatigheid van de uitgaven op artikel 6 Ziekte en zwangerschap is overschreden. Het betreft een fout van € 20.000 en een onzekerheid van € 130.000 in de rechtmatigheid van de uitgaven. De fouten en onzekerheden worden veroorzaakt door ontoereikende dossiervorming (zoals attestatie de vitae en opgave bankrekeningnummer betrokkene) waardoor de rechtmatigheid van de betalingen niet kan worden vastgesteld. Dit heeft betrekking op de dossiers van RCN-unit SZW.

1 Conclusies

2 Feiten & cijfers

3 Financieel

4 Bedrijfsvoering

5 Beleid

6 Budgettair kader

7 Reactie

Bijlage

Fouten en onzekerheden uitgaven begrotingsartikel 8 Oudedagsvoorziening

De tolerantiegrens voor fouten en onzekerheden met betrekking tot de rechtmatigheid van de uitgaven op artikel 8 Oudedagsvoorziening is overschreden. Het betreft een onzekerheid van € 900.000 in de rechtmatigheid van de uitgaven. De onzekerheid wordt veroorzaakt door ontoereikende dossiervorming (zoals bewijs van leven of attestatie de vitae en opgave bankrekeningnummer betrokkene) en door te hoge uitkering van ouderdomspensioen door onjuiste berekeningen, waardoor de rechtmatigheid van de pensioenuitkeringen niet kan worden vastgesteld. Dit heeft betrekking op de dossiers van RCN-unit SZW.

Fouten en onzekerheden uitgaven begrotingsartikel 9 Nabestaanden

De tolerantiegrens voor fouten en onzekerheden met betrekking tot de rechtmatigheid van de uitgaven op artikel 9 Nabestaanden is overschreden. Het betreft een fout van € 40.000 en een onzekerheid van € 140.000 in de rechtmatigheid van de uitgaven.² De fouten en onzekerheden worden veroorzaakt door het verstrekken van uitkeringen waarop geen recht bestaat en door ontoereikende dossiervorming (zoals attestatie de vitae en opgave bankrekeningnummer betrokkene) waardoor de rechtmatigheid van de betalingen niet kan worden vastgesteld. Dit heeft betrekking op de dossiers van RCN-unit SZW.

1 Conclusies

2 Feiten & cijfers

3 Financieel

4 Bedrijfsvoering

5 Beleid

6 Budgettair kader

7 Reactie

Bijlage

4 Bedrijfsvoering

In dit hoofdstuk bespreken we de resultaten van ons onderzoek naar de bedrijfsvoering van het Ministerie van SZW. We staan eerst stil bij enkele belangrijke ontwikkelingen in de bedrijfsvoering (§ 4.1). Vervolgens gaan we in op ons oordeel over de bedrijfsvoering van het Ministerie van SZW (§ 4.2). Daarnaast geven we de stand van zaken van het financieel beheer van de RCN-unit SZW, waar we vorig jaar een onvolkomenheid constateerden (§ 4.3). Verder bespreken we de resultaten van ons onderzoek naar het toezicht van de minister van SZW op de SVB en UWV en naar de informatiebeveiliging van het Ministerie van SZW (§ 4.4). We sluiten dit hoofdstuk af met ons oordeel over de totstandkoming van de informatie over de bedrijfsvoering die de minister van SZW in zijn jaarverslag verstrekt (§ 4.5).

4.1 Ontwikkelingen in de bedrijfsvoering

We hebben onderzoek gedaan naar het toezicht van de minister van SZW op de SVB en UWV. Deze zelfstandige bestuursorganen (zbo's) spelen een belangrijk rol in de uitvoering van het beleid van de minister van SZW. Om verantwoording aan het parlement af te kunnen leggen, heeft de minister van SZW voldoende informatie nodig. Toezicht is hierbij een belangrijk instrument van de minister.

Daarnaast hebben we bij alle ministeries onderzoek gedaan naar de informatiebeveiliging. Dienstverlening aan burgers en de bedrijfsvoering van ministeries en publieke organisaties zijn in toenemende mate afhankelijk van informatiesystemen. Ze zijn daardoor kwetsbaar voor digitale aanvallen (hacks), zoals we in de afgelopen jaren in Nederland en in andere landen hebben kunnen waarnemen. Het groeiende belang van informatiebeveiliging is evident. Verder hebben we onderzoek gedaan naar het financieel beheer van de RCN-unit SZW. Deze unit verzorgt de inkomensondersteuning voor inwoners van Caribisch Nederland. Vorig jaar constateerden we dat het financieel beheer niet op orde was.

4.1.1 Toezicht in opzet en bestaan voldoende, werking nog niet volledig vastgesteld

UWV en de SVB zijn zbo's die op grond van de Wet Suwi taken uitvoeren namens de minister van SZW, gericht op een goed functionerende arbeidsmarkt en het uitvoeren van het sociale zekerheidsstelsel. De minister van SZW is op grond van de Comptabiliteitswet en de Wet Suwi verantwoordelijk voor de sturing en het toezicht op de rechtmatige, doelmatige en doeltreffende en klantgerichte uitvoering door UWV en de SVB. In ons verantwoordingsonderzoek 2016 stelden we vast dat het toezicht op de SVB en UWV over het verantwoordingsjaar 2016 minder intensief was geweest, vanwege de overgang naar

1 Conclusies

2 Feiten & cijfers

3 Financieel

4 Bedrijfsvoering

5 Beleid

6 Budgettair kader

7 Reactie

Bijlage

een nieuwe manier van toezicht houden. Wij wezen op het belang van goed toezicht, ook omdat het functioneren en presteren van de SVB en UWV direct de belangen van burgers raakt. Het was volgens ons dan ook een vereiste dat de minister zijn toezicht in 2017 weer in de volle breedte zou gaan uitoefenen en transparant zou zijn naar het parlement over de uitkomsten.

Toezichtbevindingen

Over het verantwoordingsjaar 2017 stellen we vast dat de minister van SZW is gestart met het uitvoeren van zijn nieuwe toezichtbeleid op de SVB en UWV (SZW, 2017a). We beoordelen de opzet en bestaan hiervan als voldoende. De werking hebben we nog niet volledig kunnen vaststellen. Daarvoor is het nog te vroeg. De minister van SZW heeft in december 2017 de Tweede Kamer geïnformeerd over de belangrijkste toezichtbevindingen en risico's op dat moment (SZW, 2017b). Hij legt zijn eindoordeel als toezichthouder op de SVB en UWV – dat tevens dient als basis voor zijn decharge van het bestuur van de SVB en UWV – nog niet expliciet voor aan het parlement. Hierdoor kan het parlement dat eindoordeel nog niet betrekken bij de dechargeverlening.

Aanbeveling

We bevelen de minister van SZW aan het oordeel over de rechtmatige, doelmatige en doeltreffende besteding van publieke middelen door de SVB en UWV te betrekken in zijn brief bij het aanbieden van de jaarverslagen van de SVB en UWV. Zo kan de Tweede Kamer de controle op het beleid van de minister van SZW en de besteding van publiek geld beter uitvoeren.

4.1.2 Sturing informatiebeveiliging op de goede weg

Vorig jaar zagen we nog verbeterpunten voor informatiebeveiliging. Dit jaar constateren we dat de minister van SZW in 2017 vervolg heeft gegeven aan de in 2016 in gang gezette verbeteringen en daarmee op de goede weg is de sturing op de informatiebeveiliging robuust te maken.

4.1.3 Financieel beheer RCN-unit SZW verbeterd

In het verantwoordingsonderzoek 2016 bij het Ministerie van SZW hebben we een onvolkomenheid geconstateerd in het financieel beheer van de uitkeringen voor inwoners van Caribisch Nederland. We constateren over 2017 dat het financieel beheer weliswaar is verbeterd, maar dat het structureel op orde brengen van het financieel beheer nog meer tijd nodig heeft. Daarom handhaven we de onvolkomenheid.

4.2 Oordeel over de bedrijfsvoering

De door ons onderzochte onderdelen van de bedrijfsvoering van het Ministerie van SZW voldeden in 2017 aan de gestelde eisen, met uitzondering van één onvolkomenheid.

Tabel 1 Onvolkomenheid Ministerie van SZW

Onderwerp	2015	2016	2017
Financieel beheer Caribisch Nederland - unit SZW		Onvolkomenheid	Onvolkomenheid

4.3 Onvolkomenheid in financieel beheer uitkeringen Caribisch Nederland

Verbeteringen in beheer uitkeringen Caribisch Nederland

In het verantwoordingsonderzoek 2016 Ministerie van SZW hebben we een onvolkomenheid geconstateerd in het financieel beheer van de uitkeringen voor de circa 25.000 inwoners van Caribisch Nederland, de eilanden Bonaire, Saba en Sint Eustatius. We constateerden dit mede op basis van de controle van de Auditdienst Rijk over 2016.

Wij deden de volgende aanbevelingen aan de minister van SZW:

- de onjuiste pensioenen te corrigeren en juist uit te keren;
- de ontoereikende ICT-systemen en het betaalproces te verbeteren of te vervangen;
- alle lopende dossiers volledig te maken en de documentatie te verifiëren;
- te zorgen voor voldoende capaciteit en deskundigheid.

De minister van SZW deed daarop de volgende toezegging:

“De onvolkomenheid die u toekent is een gevolg van het feit dat het financieel beheer en de onderbouwende documentatie bij een deel van de dossiervorming onvoldoende op orde is. De RCN-unit SZW heeft inmiddels een plan van aanpak opgesteld dat ertoe dient om deze onvolkomenheid te herstellen. De inzet is erop gericht om de problematiek in de loop van 2018 opgelost te hebben.”

Wij hebben geconstateerd dat het verbeterplan alle punten uit de rapportages van de Auditdienst Rijk en de Algemene Rekenkamer aanpakt. Er zijn vorderingen gemaakt met het op orde brengen van de dossiers. Het betaalproces is verbeterd door het invoeren van extra controles. De RCN-unit SZW is verder bezig om aan te sluiten op het betaalsysteem van de Belastingdienst Caribisch Nederland. Het Ministerie van SZW heeft extra ondersteuning geboden bij het op orde brengen van de informatiebeveiliging en het versterken van de kennis van sociale zekerheidswetten.

1 Conclusies

2 Feiten & cijfers

3 Financieel

4 Bedrijfsvoering

5 Beleid

6 Budgettair kader

7 Reactie

Bijlage

De effecten van het verbeterplan zijn gedeeltelijk zichtbaar in de uitkomsten van de accountantscontrole over 2017. Toch is nog steeds sprake van overschrijding van de rapporteringstolerantie als gevolg van fouten en onzekerheden bij vier begrotingsartikelen. De extra inspanningen door RCN-unit SZW om de actuele attestaties de vitea (bewijs van in leven zijn van de uitkeringsgerechtigde) en juiste bankrekeninggegevens te verkrijgen hebben tot minder controlebevindingen geleid bij de ouderdomsverzekering en bij de ziekteverzekeringen. Zie verder hoofdstuk 3.

Nog niet alle tekortkomingen opgelost

We handhaven de onvolkomenheid in het financieel beheer, omdat nog niet alle tekortkomingen zijn opgelost. Het structureel op orde brengen van het financieel beheer van RCN-unit SZW heeft meer tijd nodig, zoals de minister van SZW in zijn toezegging al liet blijken. We vragen de minister van SZW na te gaan wat nodig is aan mensen en middelen om ervoor te zorgen dat de verbeteringen van het financieel beheer structureel zullen zijn en hier ook voor te zorgen. Een goed voorbeeld is de aansluiting op het eerdergenoemde betaalsysteem van de Belastingdienst Caribisch Nederland, dat tevens een groot deel van de extra handmatige controles overbodig zou maken.

We hebben naast het financieel beheer van de RCN-unit SZW ook onderzoek gedaan naar de informatiebeveiliging van de RCN. RCN is verantwoordelijk voor de generieke infrastructuur en de generieke applicaties en valt onder de verantwoordelijkheid van de minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties (BZK). In ons verantwoordingsonderzoek Koninkrijksrelaties publiceren we de uitkomsten van dit onderzoek.

4.4 Aandachtspunten bedrijfsvoering

4.4.1 Toezicht op SVB en UWV

De minister van SZW heeft in juli 2017 zijn toezichtbeleid op de SVB en UWV vastgesteld en openbaar gemaakt (SZW, 2017a). In het verantwoordingsonderzoek SZW 2014 en 2016 hebben we aandacht besteed aan de keuze van de minister om geen raden van toezicht bij de zbo's in te stellen. Deze keuze heeft namelijk consequenties voor de inrichting van het toezicht op het functioneren van een zbo. Wij hebben in het kader van de jaarlijkse dechargeverlening de minister van SZW gewezen op het belang van voldoende toezicht door de minister op de rechtmatigheid en doelmatigheid van de uitvoering door zbo's die onder zijn verantwoordelijkheid wettelijke taken uitvoeren. Mede naar aanleiding daarvan heeft de minister de inrichting van eigenaarschap, opdrachtgeverschap en toezicht vorm gegeven.

1 Conclusies

2 Feiten & cijfers

3 Financieel

4 Bedrijfsvoering

5 Beleid

6 Budgettair kader

7 Reactie

Bijlage

Het nieuwe toezichtbeleid op de SVB en UWV is in de tweede helft van 2017 praktisch uitgewerkt. Zo zijn toezichthouders aangewezen die informatie van en over de SVB en UWV verzamelen, analyseren en vertalen naar risico's. Op basis hiervan bereiden zij de secretaris-generaal voor, die relevante risico's vervolgens bespreekt met de voorzitter van de Raad van Bestuur van de SVB of UWV in zijn rol van toezichthouder namens de minister. In ons onderzoek naar het toezicht op UWV hebben we kunnen vaststellen dat risico's als knelpunten in de artsencapaciteit en de achterstanden in de sociaal-medische beoordelingen als besprekpunten geagendeerd waren in het overleg tussen de secretaris-generaal en de voorzitter van het bestuur van UWV.

Voorbeeld: artsencapaciteit

De directie Werknemersregelingen (WR) van het Ministerie van SZW is verantwoordelijk voor het beleid en is opdrachtgever voor de sociaal-medische (her)beoordelingen die UWV uitvoert. Door het tekort aan verzekeringsartsen lopen de werkvoorraden en ook de achterstanden bij de herbeoordelingen, waaronder die voor de Wet Inkomen naar Arbeidsvermogen (WIA), sinds 2016 op. De directie WR heeft daarom over het dossier van (her)beoordelingen intensief contact met UWV en er zijn meer rapportagemomenten dan gewoonlijk. Directie WR vindt deze intensiteit van sturing nodig om de problemen goed te kunnen volgen. De prioritering die UWV bij de beoordelingen hanteert, is in overleg met de directie WR tot stand gekomen. De knelpunten rondom artsencapaciteit en de sociaal-medische (her)beoordelingen zijn als risico aangemerkt door de toezichthouders. Door de secretaris-generaal in zijn rol van toezichthouder zijn de knelpunten aan de orde gesteld in zijn gesprek met de voorzitter van het bestuur van UWV.

Het nieuwe toezichtbeleid is in de tweede helft van 2017 in uitvoering genomen. Hierdoor waren tijdens ons onderzoek nog niet alle werkzaamheden uit het toezichtbeleid uitgevoerd. We stellen vast dat de opzet en het bestaan van het toezichtbeleid voldoende is. De werking van het nieuwe toezichtbeleid hebben wij echter nog niet volledig kunnen vaststellen. Wel hebben we kunnen vaststellen dat de minister van SZW in zijn rol van eigenaar en opdrachtgever voldoende informatie verzamelt om zich een oordeel te kunnen vormen over de rechtmatige, doelmatige en doeltreffende besteding van publieke middelen voor de arbeidsmarkt en sociale zekerheid door UWV. We illustreren dit hieronder aan de hand van het re-integratiebudget.

1 Conclusies

2 Feiten & cijfers

3 Financieel

4 Bedrijfsvoering

5 Beleid

6 Budgettair kader

7 Reactie

Bijlage

Voorbeeld: re-integratiebudget

De directie WR van het Ministerie van SZW is verantwoordelijk voor het beleid en is opdrachtgever voor het re-integratiebudget. UWV voert het beleid uit. Om te kunnen sturen op de uitgaven aan re-integratietrajecten maken de directie WR en UWV richtinggevende afspraken over de raming van de behoefte aan werkvoorzieningen en de inkoop van trajecten, zie hoofdstuk 6. De directie WR monitort als opdrachtgever de uitgaven aan werkvoorzieningen en trajecten om te bezien of het onderdeel trajecten bijsturing behoeft. De directie WR en UWV bespreken ontwikkelingen in de besteding van het re-integratiebudget, waarin ze aandacht besteden aan onderbesteding of overbesteding. Een belangrijk vraagstuk in 2017 betrof het budget voor de re-integratie van Wajongers. Vanaf 2015 is er geen instroom meer van nieuwe jonggehandicapten met arbeidsvermogen in de Wajong. Het budget voor UWV loopt daarom af. De directie WR monitort of het budget voor UWV voldoende is om de re-integratietaken uit te voeren. Indien de directie WR en UWV hier niet goed uitkomen, kunnen zij dit vraagstuk inbrengen in het overleg tussen de secretaris-generaal in zijn rol van eigenaar en het bestuur van UWV.

Over de belangrijkste uitkomsten van het toezicht (bevindingen en risico's) op de SVB en UWV heeft de minister van SZW de Tweede Kamer in december 2017 geïnformeerd (SZW, 2017b). Hij legt zijn eindoordeel als toezichthouder op de SVB en UWV – dat ook dient als basis voor zijn decharge van het bestuur van de SVB en UWV – nog niet expliciet voor aan het parlement. Hierdoor kan het parlement dat eindoordeel nog niet betrekken bij de dechargeverlening van de minister van SZW.

Tijdens ons onderzoek had de minister van SZW over 2016 decharge verleend aan de besturen van de SVB en UWV. De decharge over 2017 was nog niet verleend en valt daardoor buiten het bereik van ons onderzoek. Voor het verlenen van decharge gebruikt de minister van SZW diverse informatiebronnen, waaronder de uitkomsten van zijn toezicht en controle door de ADR. We constateren dat de ADR op adequate wijze de controle op de dechargeverlening heeft ingericht en uitgevoerd. Wij constateren verder dat de minister van SZW over voldoende informatie beschikte om op grond daarvan decharge te verlenen aan de Raad van Bestuur van de SVB en die van UWV over het jaar 2016. Voor 2017 volgt de minister van SZW dezelfde werkwijze.

Onafhankelijkheid toezicht goed borgen

Goed toezicht moet zo onafhankelijk mogelijk zijn. In het geval van de SVB en UWV is dat een ingewikkelde opgave, omdat de minister in zijn rol van opdrachtgever van de SVB en UWV verantwoordelijk is voor het realiseren van beleidsambities en in zijn rol van eigenaar voor het bewaken van de continuïteit van de bedrijfsvoering van de SVB en UWV. Die twee rollen kennen mogelijk conflicterende belangen. Zo kan de opdrachtgever belang hebben

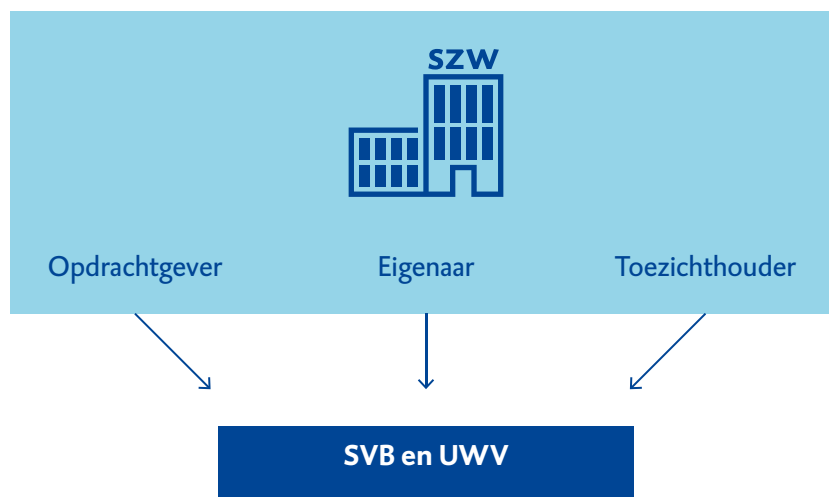

bij een snelle uitvoering van een bepaalde taak voor een lage prijs, terwijl de eigenaar belang heeft bij voldoende mensen, middelen en tijd om de taak adequaat uit te voeren. Bij de invoering van het trekkingsrecht persoonsgebonden budget en de rol van de SVB was hier onvoldoende aandacht aan besteed.

Het toezicht door de minister van SZW op de SVB en UWV is belangrijk voor het bewaken van de balans tussen beleidsambities enerzijds en mensen, middelen en tijd anderzijds. En daarmee van belang voor de verantwoording die de minister van SZW aflegt aan het parlement. Omdat de minister van SZW tegelijk opdrachtgever, eigenaar en toezichthouder is, moet hij de verschillende rollen binnen het ministerie goed organiseren en moeten zijn ambtenaren deze rollen zo zuiver mogelijk invullen. Figuur 2 geeft de verschillende rollen van SZW weer. Omdat de secretaris-generaal van het Ministerie van SZW namens de minister zowel de rol van eigenaar als de rol van toezichthouder vervult, moet de onafhankelijkheid van de toezichtmedewerkers geborgd zijn - zowel ten opzichte van de beleidsdirecties die de rol van opdrachtgever vervullen als ten opzichte van de eigen directie waar de toezichthouders onder vallen, omdat deze directie ook de secretaris-generaal in de rol van eigenaar ondersteunt.

De verschillende rollen van het ministerie ten opzichte van SVB en UWV

Figuur 2 Het Ministerie van SZW heeft de rollen van opdrachtgever, eigenaar en toezichthouder

We hebben vastgesteld dat de aangewezen toezichthouders onafhankelijk kunnen werken, toegang hebben tot alle informatie en de mogelijkheid hebben van rechtstreeks contact

1 Conclusies

2 Feiten & cijfers

3 Financieel

4 Bedrijfsvoering

5 Beleid

6 Budgettair kader

7 Reactie

Bijlage

met de secretaris-generaal zonder tussenkomst van hun eigen directie. We vragen de minister van SZW om deze essentiële voorwaarden voor hun onafhankelijkheid te garanderen. Dit is van belang om te voorkomen dat bij sterk conflicterende belangen tussen opdrachtgever en eigenaar de onafhankelijkheid van aangewezen toezichthouders toch onder druk komt te staan. De werking van de onafhankelijkheid van het toezicht moet zich dan bewijzen.

4.4.2 Informatiebeveiliging

De ICT bij de rijksoverheid bestaat uit systemen voor zowel primaire processen (belastingen, uitkeringen, subsidies) als ondersteunende processen (zoals kantoorautomatisering en financiële systemen).

Toenemend belang informatiebeveiliging

Door het toenemende gebruik van ICT ontstaan er ook meer potentiële kwetsbaarheden. De hacks van Cozy Bear op de Democratische Partij in de Verenigde Staten, de WannaCry-ransomware die wereldwijd spoorwegen, bedrijven en ziekenhuizen trof en de DDoS-aanvallen op banken en de Belastingdienst zijn zomaar drie recente voorbeelden waarbij democratische processen zijn beïnvloed, burgers en instellingen zijn gechanteerd en de dienstverlening werd ontregeld. Met de toegenomen digitale mogelijkheden doen ook nieuwe bedreigingen zich voor en daardoor is het belang van informatiebeveiliging nu nog duidelijker. Doordat de samenleving in hoge mate afhankelijk is van diensten van de rijksoverheid en de rijksoverheid daarnaast een kaderstellende functie heeft, staat zij in een uitzonderlijke positie. Deze positie vereist dat de rijksoverheid haar informatiebeveiliging zelf goed op orde heeft en daarmee het goede voorbeeld geeft.

Gegeven het toenemende belang van een goede informatiebeveiliging doen wij hier jaarlijks onderzoek naar. Dit jaar hebben we daarbij vooral gekeken naar de voortgang op de bevindingen van vorig jaar, met name de versteviging van de centrale sturing. Sturing is belangrijk, omdat informatiebeveiliging een zaak is van de departementale top. De departementale top zou zicht en grip moeten hebben op de maatregelen, risico's en incidenten die decentraal spelen.

Centrale sturing verder verbeterd; meer zicht op decentrale eenheden

Vorig jaar zagen we verbeterpunten op de informatiebeveiliging. Er was geen periodiek inzicht in de mate van het naleven van de Baseline Informatiebeveiliging Rijksdienst (BIR) en in de voortgang van verbeteracties bij decentrale eenheden.³ Het ontbrak verder aan een actueel overzicht van de bedrijfskritieke systemen en applicaties. We constateren nu

1 Conclusies

2 Feiten & cijfers

3 Financieel

4 Bedrijfsvoering

5 Beleid

6 Budgettair kader

7 Reactie

Bijlage

dat de verbetering van de vereiste centrale sturing ter hand genomen is. Het beleid is in 2017 geactualiseerd. Er is tijdens het jaar periodiek inzicht in de voortgang. Sinds mei is het Information Security Management System in gebruik met een ondersteunende tool waarin alle zaken ten aanzien van BIR quick-scans, risicoanalyses en maatregelen worden bijgehouden. Met zelfevaluaties bij de dienstonderdelen en een daarop aansluitende gesprekscyclus is er centraal meer zicht op decentraal uitgevoerd informatiebeveiligingsbeleid. Ook is er overzicht over de bedrijfskritieke systemen.

De minister van SZW heeft op basis van het systeem van zelfevaluaties verbeterpunten geïdentificeerd, bijvoorbeeld het verder professionaliseren van incidentmelding en -respons op centraal en decentraal niveau. Zo ook voor de verbetermaatregelen op de vorig jaar onderzochte systemen. Daarvoor geldt dat er voor beide nog verbeterpunten zijn te realiseren in 2018. Met een dergelijk overzicht van verbetermaatregelen op centraal niveau, afgestemd met de ambtelijke top, maakt SZW de cyclus van zelfevaluaties en de bijbehorende overlegstructuur rond.

Conclusie

We concluderen dat de minister van SZW in 2017 vervolg heeft gegeven aan de in 2016 in gang gezette verbeteringen. Hij is daarmee op de goede weg om de sturing op informatiebeveiliging robuust te maken. De minister van SZW heeft dankzij de ingezette maatregelen goed zicht op wat er nog moet gebeuren aan het versterken van de informatiebeveiliging. Dit geldt ook voor de verbetermaatregelen op de onderzochte systemen die nog niet geheel zijn afgerond. We benadrukken dat het van belang is dat de minister van SZW opvolging geeft aan de bevindingen betreffende de kritieke systemen, de opgaande lijn doorzet en zo de informatiebeveiliging verder ontwikkelt en versterkt.

4.5 Oordeel over totstandkoming bedrijfsvoeringsinformatie

Naast een meer inhoudelijke beoordeling van de bedrijfsvoering, beoordelen wij ook de totstandkoming van de beleidsinformatie in het jaarverslag.

De bedrijfsvoeringsinformatie in het *Jaarverslag 2017* van het Ministerie van SZW is deugdelijk tot stand gekomen en voldoet aan de verslaggevingsvoorschriften.

1 Conclusies

2 Feiten & cijfers

3 Financieel

4 Bedrijfsvoering

5 Beleid

6 Budgettair kader

7 Reactie

Bijlage

5 Beleidsresultaten

In dit hoofdstuk bespreken we de uitkomsten van ons onderzoek naar de resultaten van het beleid van de minister van SZW om uitkeringsgerechtigden die arbeidsondersteuning nodig hebben aan het werk te helpen. In § 5.1 laten we eerst zien dat voor de sociale zekerheid in de loop van de jaren een uitgebreid geheel is ontstaan van regelingen voor mensen met beperkt of geen arbeidsvermogen. Een deel van deze mensen helpt en houdt UWV aan het werk met de inzet van het re-integratiebudget. In § 5.2 gaan we in op de resultaten daarvan. In het streven naar een inclusieve arbeidsmarkt hebben ook werkgevers een belangrijke taak. In § 5.3 beschrijven we de voortgang van de banenafpraak; deze afspraak heeft tot doel de kwetsbaarste groep arbeidsbeperkten een kans te geven op de reguliere arbeidsmarkt. Daarnaast hebben gemeenten sinds de invoering van de Participatiewet in 2015 een steeds belangrijkere rol in het aan het werk helpen van arbeidsbeperkten, ook voor mensen die alleen met beschermt werk aan de slag kunnen. In § 5.4 bespreken we de voortgang daarvan. Ten slotte geven we in dit hoofdstuk een oordeel over de totstandkoming van de beleidsinformatie in het jaarverslag van het Ministerie van SZW; zie § 5.5.

5.1 Wet- en regelgeving sociale zekerheid

Voor mensen die (tijdelijk) niet zelf hun inkomen kunnen verdienen en voor het zo snel mogelijk weer aan het werk krijgen van mensen die dat kunnen, is diverse wet- en regelgeving in het leven geroepen. Deze wet- en regelgeving legt de juridische basis voor uitkeringen en het re-integreren (aan het werk helpen en houden) van mensen. Afgelopen decennia zijn diverse nieuwe wetten en regelingen aangenomen, aangepast en vervangen waardoor de instroom in deze regelingen is gestopt en de organisatie van de uitvoering ingrijpend is gewijzigd. De oprichting van UWV is daar voorbeeld van. Zo is de Wet op de arbeidsongeschiktheidsverzekering (WAO) in 2004 vervangen door de Wet werk en inkomen naar arbeidsvermogen (WIA). Ruim 270.000 mensen krijgen nu nog een uitkering op basis van de WAO. UWV moet in de uitvoering van taken dus rekening houden met deze groep. Voor de jonggehandicapten (Wajong) geldt dat er verschillende ontwikkelingen zijn geweest in de afgelopen 10 jaar. Zo waren er tot 2015 twee regelingen voor jonggehandicapten afhankelijk van het jaar van instroom: Wajong oud en de Wajong 2010. Met het invoeren van de Participatiewet op 1 januari 2015 kunnen jonggehandicapten alleen nog in de Wajong stromen als zij duurzaam geen arbeidsvermogen hebben. Nieuwe instroom van jonggehandicapten met arbeidsvermogen valt vanaf 1 januari 2015 onder de Participatiewet en is sindsdien een taak van gemeenten met beleidsvrijheid. De jonggehandicapten in de Wajong oud en Wajong 2010 heeft UWV in 2017 beoordeeld op hun

 1 Conclusies	 2 Feiten & cijfers	 3 Financieel	 4 Bedrijfsvoering	 5 Beleid	 6 Budgettair kader	 7 Reactie	 Bijlage
--	---	---	--	--	---	--	--

arbeidsvermogen (de zogenoemde ‘herindeling’). Wajongers met arbeidsvermogen komen in aanmerking voor een werk- of studieregeling. Als ze geen arbeidsvermogen hebben, komen zij in aanmerking voor een uitkeringsregeling. UWV heeft nu nog een blijvende verantwoordelijkheid voor circa 250.000 Wajongers die vóór 2015 zijn ingestroomd.

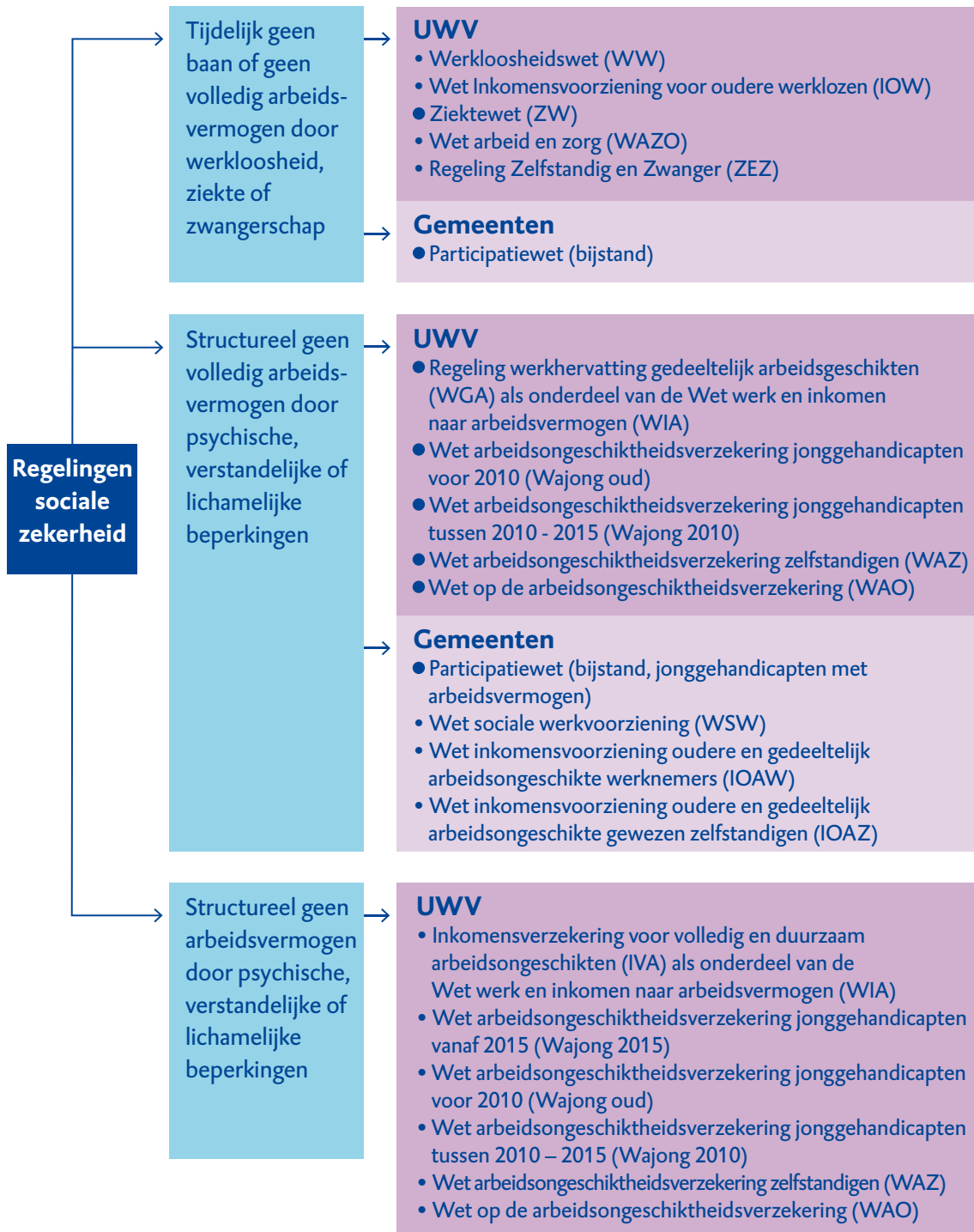
Binnen de sociale zekerheid is aldus een uitgebreid geheel ontstaan van wet- en regelgeving voor mensen met beperkt of geen arbeidsvermogen. Dit komt door het stopzetten, aanpassen en het aannemen van nieuwe wet- en regelgeving. In figuur 3 geven we een overzicht hiervan, onderverdeeld in regelingen die zich richten op tijdelijk geen volledig arbeidsvermogen, structureel geen volledig arbeidsvermogen en structureel geen arbeidsvermogen. Als het parlement de uitgaven voor re-integratie wil aanpassen, zal het parlement niet alleen naar een specifieke wet moeten kijken, maar ook naar het geheel van wet- en regelgeving voor mensen met beperkt of geen arbeidsvermogen alsmede naar de organisatie van de uitvoering. In [hoofdstuk 6](#) gaan we verder in op de invloed van het parlement op het re-integratiebudget.

Sociale zekerheid bestaat uit verschillende regelingen voor mensen met beperkt of geen arbeidsvermogen

Figuur 3 Bestaande regelingen voor mensen met beperkt of geen arbeidsvermogen en die UWV en gemeenten uitvoeren. De **vet gedrukte** bullets betreffen regelingen die we in dit rapport behandelen

1 Conclusies

2 Feiten & cijfers

3 Financieel

4 Bedrijfsvoering

5 Beleid

6 Budgettair kader

7 Reactie

Bijlage

5.2 Informatie over re-integratie

De minister van SZW stimuleert via het re-integratiebudget, waarmee UWV re-integratietrajecten en werkvoorzieningen financiert, dat uitkeringsgerechtigden aan het werk gaan en blijven bij een werkgever. In 2017, en voorgaande jaren, is minder uitgegeven aan re-integratie dan verwacht. Dat betekent dat UWV minder aan re-integratie heeft gedaan dan de prognose was. De minister van SZW laat dit niet duidelijk zien in zijn jaarverslag, want daarin legt hij geen relatie tussen de uitgaven aan re-integratie en wat UWV heeft gedaan aan re-integratie van mensen die arbeidsondersteuning nodig hebben.

In [hoofdstuk 6](#) gaan we nader in op de financiering, bekostiging en verantwoording over het re-integratiebudget. Ook beschrijven we op welke manier het parlement invloed kan hebben op het re-integratiebudget. De begroting van de minister van SZW bevat ook geen relatie tussen de uitgaven voor re-integratie, de financiering daarvan via premie- en begrotingsgeld en de resultaten die de minister wil realiseren.

5.2.1 Minder uitgegeven aan re-integratie

De minister van SZW heeft tot taak dat zoveel mogelijk mensen participeren in regulier werk. Om bijvoorbeeld mensen met een arbeidsbeperking geschikt te maken voor werk koopt UWV re-integratietrajecten in bij re-integratiebedrijven. Met werkvoorzieningen, zoals jobcoaching en vervoervoorzieningen, kunnen arbeidsbeperkten aan de slag blijven op hun werkplek. Met het re-integratiebudget financiert UWV re-integratietrajecten en werkvoorzieningen voor mensen in de Wajong, Ziektewet (ZW), Werkhervatting gedeeltelijk arbeidsgeschikten (WGA), WAO en Wet arbeidsongeschiktheidsverzekering zelfstandigen (WAZ).

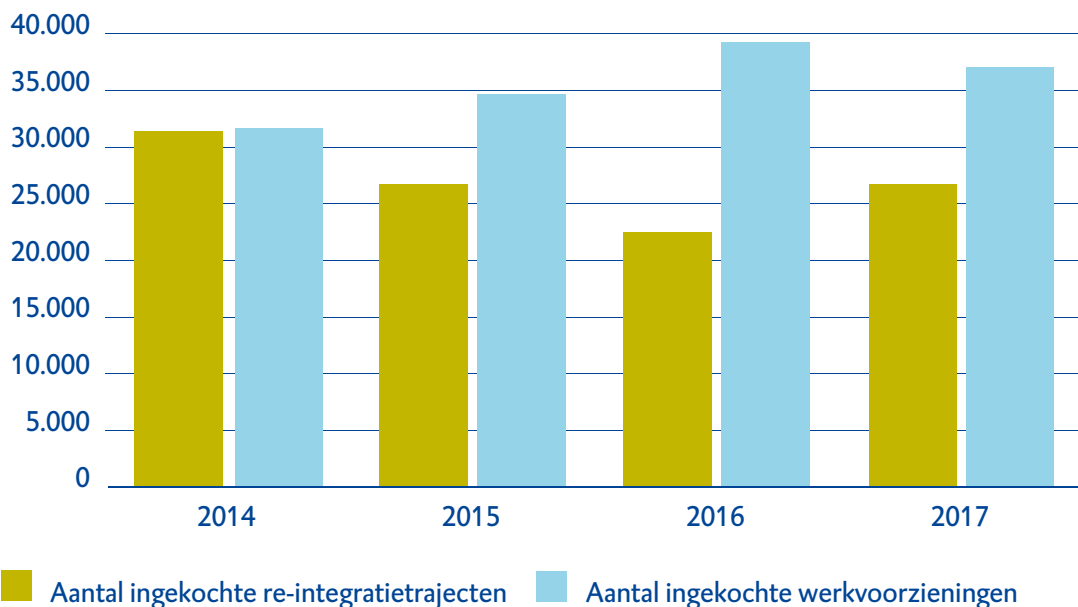
Op basis van de toelichting bij de ontwerpbegroting 2017 van het Ministerie van SZW is het beschikbare re-integratiebudget € 206 miljoen. Hiervan is € 126 miljoen begrotingsgeld afkomstig van artikel 4 (Jonggehandicapten) en € 80 miljoen premiegeld beschikbaar. Dit premiegefinancierde bedrag meldt de minister in de toelichting bij artikel 3 (Arbeidsongeschiktheid) van de ontwerpbegroting. De minister van SZW en UWV hebben afgesproken om € 100 miljoen te besteden aan werkvoorzieningen en € 106 miljoen aan re-integratietrajecten (UWV, 2016). We constateren thans dat UWV in 2017 minder heeft uitgegeven aan re-integratie dan aan het begin van het begrotingsjaar werd beoogd. In hoofdstuk 6 lichten we toe hoe de minister van SZW in de loop van het jaar het re-integratiebudget heeft bijgesteld. Er is € 78,2 miljoen besteed aan werkvoorzieningen en € 72,2 miljoen aan re-integratietrajecten (UWV, 2018a). Er zijn 37.020 werkvoorzieningen

ingekocht en 26.773 re-integratietrajecten. De prognose was dat UWV 29.500 re-integratietrajecten in kon kopen. Dit betekent dat UWV in 2017 minder aan re-integratie van met name arbeidsbeperkten heeft besteed dan aan het begin van het begrotingsjaar was gepland. In voorgaande jaren is ook minder aan re-integratie besteed dan het re-integratiebudget toeliet. De minister maakt dat in zijn jaarverslag niet duidelijk inzichtelijk voor de Tweede Kamer, zie § 5.2.3. In figuur 4 laten we de ontwikkeling zien van het aantal ingekochte werkvoorzieningen en re-integratietrajecten voor de periode 2014 tot en met 2017.

Aantal ingekochte re-integratietrajecten en werkvoorzieningen 2014 – 2017

Figuur 4 Ontwikkeling inkoop van re-integratietrajecten en werkvoorzieningen door UWV

Dat UWV minder werkvoorzieningen en re-integratietrajecten inkoop dan het re-integratiebudget toelaat, kan verklaard worden door de bedrijfsvoering van UWV en heeft tijdelijke en structurele oorzaken:

- Een tijdelijke oorzaak is de invoering van een nieuw inkoopkader in juli 2016. Hierdoor zijn minder re-integratietrajecten ingekocht, doordat UWV moest wennen aan de nieuwe systematiek van inkopen.
- Een structurele oorzaak is dat UWV voorzichtig is bij de besteding van middelen voor re-integratietrajecten door een forse overschrijding op het re-integratiebudget voor mensen in de Werkloosheidswet (WW) in 2010.

1 Conclusies

2 Feiten & cijfers

3 Financieel

4 Bedrijfsvoering

5 Beleid

6 Budgettair kader

7 Reactie

Bijlage

Een meer externe structurele oorzaak is de samenstelling van de huidige groep mensen waarvoor UWV de verantwoordelijkheid heeft om ze naar de arbeidsmarkt te begeleiden. Deze groep beschikt over minder arbeidsvermogen. Er is bij UWV namelijk geen nieuwe instroom meer van jonggehandicapten met arbeidsvermogen in de Wajong, sinds de invoering van de Participatiewet in 2015. Een groot deel van deze groep is niet direct geschikt voor een re-integratietraject richting betaald werk. Voor hen moet UWV eerst persoonlijke dienstverlening inzetten om hen geschikt te maken voor een traject. De capaciteit voor dienstverlening heeft daarmee effect op de uitgaven aan re-integratie. Dat lichten we toe in de volgende paragraaf.

5.2.2 Re-integratiebudget verweven met dienstverlening UWV

Naast het re-integratiebudget waarmee UWV werkvoorzieningen en re-integratietrajecten inkoop, biedt UWV dienstverlening om mensen voor te bereiden op betaald werk, zoals sociale activering of workshops. De capaciteit die UWV heeft voor dienstverlening heeft effect op het beroep dat mensen doen op re-integratietrajecten en werkvoorzieningen.

Voordat iemand die arbeidsondersteuning nodig heeft aan een re-integratietraject kan beginnen, moet UWV bepalen wat zijn mogelijkheden zijn en welk traject het best bij hem past. Om mensen aan het werk te houden, is ook capaciteit voor dienstverlening nodig om werkvoorzieningen juist in te zetten. Daarnaast moet UWV voor een groot deel van de doelgroep eerst persoonlijke dienstverlening inzetten om hen geschikt te maken voor een traject. Het budget dat UWV krijgt voor dienstverlening is gescheiden van het re-integratiebudget. De uitgaven aan re-integratietrajecten en werkvoorzieningen kunnen echter niet los worden gezien van de middelen die UWV heeft voor dienstverlening. De budgetten werken als communicerende vaten, maar UWV kan niet schuiven tussen de inzet van het budget voor dienstverlening en het re-integratiebudget. Bij een tekort aan capaciteit kan UWV minder mensen in de dienstverlening opnemen. Dat heeft als direct gevolg dat UWV minder mensen geschikt kan maken voor re-integratie, waardoor er minder re-integratietrajecten en werkvoorzieningen worden ingekocht, figuur 5 geeft deze relatie op hoofdlijnen weer. Dit was bijvoorbeeld zichtbaar in 2016 toen het inlopen van achterstanden bij de (her)beoordelingen door verzekeringsartsen prioriteit had, zie ook [hoofdstuk 4](#) tekstkader artsencapaciteit. Hierdoor was er minder capaciteit voor re-integratieactiviteiten van mensen in de ZW waarin verzekeringsartsen ook een taak hebben.

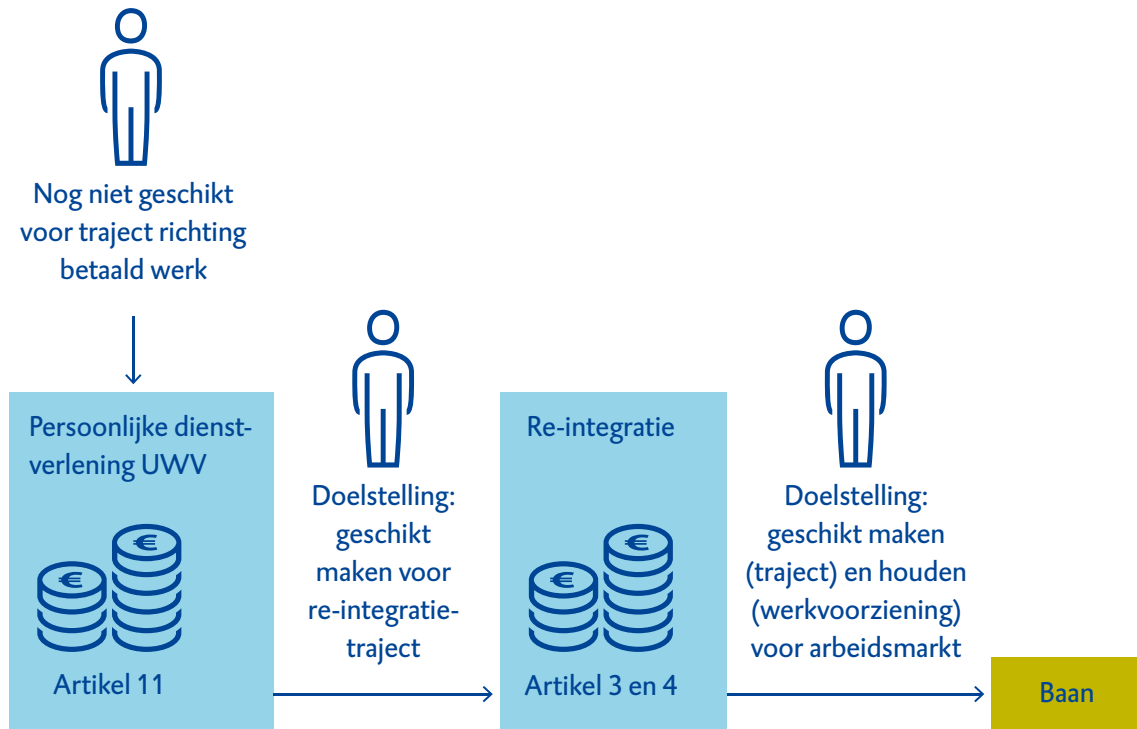
Afgelopen jaren is bezuinigd op de dienstverlening van UWV. In het regeerakkoord 2017 is opgenomen dat UWV € 30 miljoen extra krijgt voor persoonlijke dienstverlening aan WGA- en Wajong-gerechtigden. Hiermee kan UWV meer mensen actief begeleiden.

De verwachting is dat er daardoor ook meer trajecten ingekocht zullen worden. In figuur 5 illustreren we dit voor iemand met een arbeidsbeperking, een Wajonger bijvoorbeeld.

Persoonlijke dienstverlening van UWV heeft invloed op mogelijkheid re-integratie

Figuur 5 UWV heeft budget voor persoonlijke dienstverlening en voor re-integratie van uitkeringsgerechtigden die arbeidsondersteuning nodig hebben, zoals mensen met een arbeidsbeperking (Wajong bijvoorbeeld)

5.2.3 Minister SZW legt geen relatie tussen uitgaven re-integratie en resultaten

De minister van SZW verantwoordt zich in zijn jaarverslag over de begrotings- en premiegefinancierde uitgaven van het re-integratiebudget. De minister neemt niet op hoeveel werkvoorzieningen en re-integratietrajecten UWV heeft ingekocht en wat de prognose was. Op basis van het jaarverslag van de minister is voor het parlement niet duidelijk dat UWV de afgelopen jaren minder aan re-integratie heeft uitgegeven dan de prognose was noch of de beoogde doelstelling van re-integratie is behaald.

 1 Conclusies	 2 Feiten & cijfers	 3 Financieel	 4 Bedrijfsvoering	 5 Beleid	 6 Budgettair kader	 7 Reactie	 Bijlage
---	--	--	---	---	--	---	---

Aansluiting verantwoording SZW en UWV

De aansluiting tussen de verantwoording door de minister van SZW en UWV is lastig te maken. Dit komt door het verschil in stelsel waarmee het Ministerie van SZW (kasstelsel) en UWV (baten-lastenstelsel) de begroting en verantwoording opstellen. In 2017 ontving UWV geld van het Europees Sociaal Fonds (ESF) voor oude projecten (€ 36 miljoen) en is sprake van een kasschuif uit het begrotingsjaar 2016 (€ 45 miljoen). Hierdoor vermindert het bedrag op de begroting van SZW, maar het beschikbare re-integratiebudget voor UWV niet. De minister van SZW en UWV verantwoorden zich in het jaarverslag over verschillende bedragen, tabel 2 laat dat zien.

Tabel 2 Verantwoording over uitgaven re-integratiebudget 2017 door SZW en UWV (in miljoenen €)

Verantwoording minister van SZW		Verantwoording UWV	
Artikel 3 (Arbeidsongeschiktheid)	61,0	Re-integratietrajecten	72,2
Artikel 4 (Jonggehandicapten)	27,8	Werkvoorzieningen	78,2
Totaal	88,8*	Totaal	150,4

* Hiervan is € 14 miljoen voor scholings- en arbeidstoeleidingstrajecten van jonggehandicapten met ernstige scholingsbelemmeringen. Dit bedrag moet in mindering worden gebracht op het beschikbare re-integratiebudget.
Bron: SZW 2018 en UWV 2018a.

De minister van SZW neemt in zijn jaarverslag niet op welke resultaten UWV heeft geboekt met het re-integratiebudget. UWV zelf neemt in het jaarverslag wel de uitgaven aan de inkoop van re-integratietrajecten en werkvoorzieningen op en laat ook zien hoeveel re-integratietrajecten zijn ingekocht. Het parlement moet hierdoor zelf de relatie leggen tussen de uitgaven in het jaarverslag van het Ministerie van SZW en de uitgaven en resultaten in het jaarverslag van UWV. Het koppelen van de doelstellingen, uitgaven en resultaten van de inzet van het re-integratiebudget versterkt de informatiepositie van het parlement. De minister geeft het parlement hiermee een integraal beeld dat ook goed past in de ontwikkeling naar *integrated reporting*, zoals het rapporteren over duurzame ontwikkelingsdoelen en brede welvaart.

Aanbeveling

Om de informatiepositie van het parlement te versterken bevelen wij de minister van SZW aan achteraf in zijn jaarverslag de resultaten van het re-integratiebudget op te nemen en (deze) te vergelijken met de oorspronkelijke doelstellingen. Dit kan door weer te geven hoeveel werkvoorzieningen en re-integratietrajecten UWV met het re-integratiebudget heeft ingekocht en wat de prognose was. Hierdoor wordt de relatie tussen doelstellingen, uitgaven en resultaten van het re-integratiebudget duidelijker. In hoofdstuk 6 bevelen we

 1 Conclusies	 2 Feiten & cijfers	 3 Financieel	 4 Bedrijfsvoering	 5 Beleid	 6 Budgettair kader	 7 Reactie	 Bijlage
--	---	---	--	--	---	--	--

de minister aan ook vooraf de relatie tussen doelstellingen en uitgaven van het re-integratie-budget aan te brengen.

5.3 Banenafpraak overheidssector

Sinds de invoering van de banenafpraak tussen de overheid, vakbonden en werkgevers in 2015 realiseren werkgevers steeds meer banen voor mensen met een arbeidsbeperking. Er is met name een stijging van banen in de marktsector. Overheidswerkgevers realiseren ook banen voor arbeidsbeperkten, maar dat gebeurt tot dusver onvoldoende. Daarom heeft het kabinet besloten om de quotumregeling te activeren voor werkgevers in de overheidssector.

5.3.1 Meer banen voor arbeidsbeperkten, maar quotumregeling voor overheidssector

De resultaten van de banenafpraak over 2016 laten zien dat alle werkgevers samen de beoogde doelstelling voor het jaar 2016 meer dan hebben gehaald, maar dat de overheidswerkgevers zijn achtergebleven, zie tabel 3. De overheidssector heeft het afgesproken aantal banen bij lange na niet gerealiseerd (SZW, 2017c). Voor de overheidssector is daarom vanaf 1 januari 2018 de quotumregeling van kracht. Dat betekent dat overheidswerkgevers die niet genoeg banen creëren een boete (quotumheffing) kunnen krijgen. Het kabinet heeft in september 2017 besloten om overheidswerkgevers een jaar extra te geven en een eventuele boete pas op te leggen in 2020 over het jaar 2019 (SZW, 2017d). Om het jaar uitstel mogelijk te maken, bereidt het kabinet wetgeving voor.⁴ De officiële meting van het aantal extra banen eind 2017 komt in juli 2018 beschikbaar.

Het Verbond Sectorwerkgevers Overheid (VSO) heeft, op verzoek van de minister van BZK als verantwoordelijk bewindspersoon voor arbeidszaken in de publieke sector, een plan van aanpak opgesteld voor het realiseren van de banen door de overheidswerkgevers. Daarnaast loopt er, in opdracht van de minister van SZW, een onderzoek naar de knelpunten en mogelijkheden om de banenafpraak bij de overheid te realiseren.

1 Concluisies	2 Feiten & cijfers	3 Financieel	4 Bedrijfsvoering	5 Beleid	6 Budgettair kader	7 Reactie	Bijlage
---------------	--------------------	--------------	-------------------	----------	--------------------	-----------	---------

Tabel 3 Resultaten banenafpraak eind 2016

	Toename aantal banen marktsector t.o.v. nulmeting	Toename aantal banen overheidssector t.o.v. nulmeting	Totale toename aantal banen t.o.v. nulmeting
Formele dienstverbanden	13.186	- 531	12.655
Inleenverbanden (detachering sociale werkplaats, uitzendcontracten)	5.772	4.128	9.899
Totaal	18.957	3.597	22.554
Doelstelling sociaal akkoord	14.000	6.500	20.500

Bron: SZW 2017c.

Banenafpraak

1 mei 2015 is de Wet banenafpraak en quotum arbeidsbeperkten ingevoerd. De banenafpraak is in 2013 tot stand gekomen als onderdeel van het Sociaal Akkoord tussen het kabinet en sociale partners. De afspraak heeft tot doel de kwetsbaarste groep arbeidsbeperkten een kans te geven op de reguliere arbeidsmarkt. Werkgevers in de marktsector staan garant voor 100.000 extra banen voor arbeidsbeperkten en werkgevers in de overheidssector voor 25.000 extra banen. De aantallen extra banen moeten jaarlijks opbouwen tussen 2015 en 2025.

5.3.2. Voortgang in beschikbare klantprofielen

In ons verantwoordingsonderzoek SZW 2016 hebben we geconstateerd dat gemeenten op basis van hun taak om de Participatiewet uit te voeren te weinig klantprofielen opstellen van mensen die behoren tot de doelgroep van de banenafpraak. UWV en gemeenten kunnen klantprofielen opstellen, waarna deze (geanonimiseerd) voor werkgevers vindbaar zijn in de Kandidatenverkenner banenafpraak. We constateren dat het opstellen van de klantprofielen door gemeenten vooruit gaat, maar moeizaam. Eind september 2017 hebben gemeenten 3.153 klantprofielen opgesteld van hun bestand (Participatiewet) en UWV 74.496 voor Wajongers (UWV, 2018b). Redenen voor de moeizame vooruitgang lopen uiteen. Een voorbeeld is dat gemeenten de klantprofielen beschikbaar moeten maken in het systeem van UWV. Het systeem van UWV sluit niet of niet voldoende aan op de gemeentelijke systemen, waardoor gemeenten handmatig gegevens moeten invoeren. Zicht op het klantenbestand is belangrijk voor werkgevers en de doelgroep, omdat dit een eerste stap kan zijn richting een baan.

1 Concluisies	2 Feiten & cijfers	3 Financieel	4 Bedrijfsvoering	5 Beleid	6 Budgettair kader	7 Reactie	Bijlage
---------------	--------------------	--------------	-------------------	----------	--------------------	-----------	---------

5.4 Beschut werk

Beschutte werkplekken zijn bedoeld voor mensen die wel kunnen werken, maar zoveel begeleiding en/of aanpassingen nodig hebben dat ze aangewezen zijn op een beschutte werkomgeving en niet bij een reguliere werkgever aan de slag kunnen. Vanaf 2017 zijn gemeenten verplicht om bij een positief advies van UWV een beschutte werkplek aan te bieden op basis van hun taak om de Participatiewet uit te voeren. Hoewel de doelstelling van 2.600 beschutte werkplekken eind 2017, vastgelegd in een ministeriële regeling, niet gehaald is, constateren we dat gemeenten steeds meer beschutte werkplekken realiseren (eind september 2017 waren dit 735 plekken).

5.4.1 Na verplichting voor gemeenten meer beschutte werkplekken

In 2015 en 2016 bleef het aantal beschutte werkplekken sterk achter bij de doelstelling. Daarom zijn gemeenten vanaf 2017 door de minister van SZW verplicht gesteld om beschutte werkplekken te realiseren voor mensen met een positief advies van UWV. Vanaf 2017 kunnen mensen ook zelf een advies beschut werk aanvragen bij UWV. Voorheen konden alleen gemeenten dat voor hun doelgroep doen. Dit heeft geleid tot een toename van het aantal positieve adviezen beschut werk. Eind 2016 waren er in totaal circa 500 positieve adviezen verstrekt door UWV (SZW, 2017e). Eind 2017 waren dat er ruim 2.000. Eind september 2017 waren er 735 mensen aan het werk via een beschutte werkplek op basis van de positieve adviezen tot en met juni, zie tabel 4.

Tabel 4 Aantal positieve adviezen beschut werk en beschutte werkplekken in de periode 2015 - 2017

	2015 - 2017
Aantal positieve adviezen t/m december 2017	2.155
Aantal positieve adviezen t/m juni 2017	1.263
Aantal beschutte werkplekken t/m eind september 2017*	735

* Van de positieve adviezen tot en met juni 2017. Bron: UWV 2018c.

5.4.2 Gemeenten krijgen totaal bedrag bonus beschut werk

De minister van SZW stelt een bonus van € 3000 per gerealiseerde beschutte werkplek beschikbaar als decentralisatie-uitkering binnen het Gemeentefonds om gemeenten te stimuleren beschut werk te creëren. Voor de bonus over de jaren 2015 en 2016 was in 2017 in totaal € 11 miljoen beschikbaar. Hiervan is € 1,2 miljoen (11% van het budget) uitgekeerd voor daadwerkelijk gerealiseerde beschutte werkplekken. De overige € 9,8 miljoen (89% van het budget) hebben gemeenten ook ontvangen. Dit bedrag is overgeheveld naar de integratie-uitkering sociaal domein (BZK, 2017). De minister van SZW heeft het parlement hierover geïnformeerd in een Kamerbrief in juni 2017 (SZW, 2017f).

 1 Conclusies	 2 Feiten & cijfers	 3 Financieel	 4 Bedrijfsvoering	 5 Beleid	 6 Budgettair kader	 7 Reactie	 Bijlage
--	---	---	--	--	---	--	--

5.5 Oordeel over totstandkoming beleidsinformatie

Naast een meer inhoudelijke beoordeling van de beleidsresultaten, beoordelen wij de totstandkoming van de beleidsinformatie in het jaarverslag. Wij gaan daarbij na of de beleidsinformatie in het jaarverslag ordelijk en controleerbaar tot stand komt.

De beleidsinformatie in het *Jaarverslag 2017* van het Ministerie van SZW is deugdelijk tot stand gekomen en voldoet aan de verslaggevingsvoorschriften.

1 Conclusies

2 Feiten & cijfers

3 Financieel

4 Bedrijfsvoering

5 Beleid

6 Budgettair kader

7 Reactie

Bijlage

6 Buiten de Rijksrekening: budgettair kader Sociale Zekerheid en Arbeidsmarkt

Van de totale collectieve uitgaven worden de uitgaven aan sociale zekerheid en zorg deels gefinancierd met premies. Deze uitgaven kennen een ander begrotings- en verantwoordingsproces dan de rijksbegrotingscyclus. Ook de positie van het parlement is anders bij deze premiegefinancierde uitgaven, zo verleent het parlement geen decharge over deze uitgaven. In ons [verantwoordingsonderzoek 2016](#) hebben we op hoofdlijnen de wetten, geldstromen en verantwoording van de uitgaven binnen de premiesectoren laten zien. Dit jaar geven we hier uitbreiding aan. Dit doen wij voor de zorg aan de hand van de uitgaven aan de langdurige zorg en voor de uitgaven aan de sociale zekerheid aan de hand van het re-integratiebudget. In dit rapport staat de uitwerking voor het re-integratiebudget. De verdieping van de uitgaven aan de langdurige zorg is te vinden in ons rapport bij het Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport, te vinden op www.rekenkamer.nl/verantwoordingsonderzoek2017.

Invloed mogelijk voor Tweede Kamer op premie-uitgaven re-integratie

Het parlement heeft geen budgetrecht op premiegefinancierde uitgaven, zoals bij begrotings-uitgaven. In dit hoofdstuk laten we zien welke mogelijkheden het parlement heeft om (premie) uitgaven aan re-integratie door UWV te beïnvloeden. Zo kan het parlement zich uitspreken over de hoogte van het premiegefinancierde re-integratiebudget en kunnen beleidsmaatregelen direct en indirect invloed hebben op re-integratie. Om dit te kunnen doen, heeft het parlement vooraf (in de toelichting bij de ontwerpbegroting) zicht nodig op de doelstellingen en uitgaven aan re-integratie en achteraf (in het jaarverslag) op de totale uitgaven aan re-integratie en de resultaten daarvan ten opzichte van de doelstellingen. In hoofdstuk 5 hebben we vastgesteld dat de minister deze relatie nog niet legt in zijn jaarverslag.

6.1 Over het uitgavenkader

Voor de collectieve uitgaven worden aan het begin van een kabinetsperiode afspraken gemaakt over het maximale uitgavenniveau: het uitgavenkader. Het totale uitgavenkader bestaat uit drie de elkaders voor de drie budgetdisciplinesectoren (zie figuur 6). Deze de elkaders bestaan sinds 1994 en hebben geen wettelijke basis in de Comptabiliteitswet, maar vloeien voort uit de Wet houdbare overheidsfinanciën en begrotingsregels.⁵

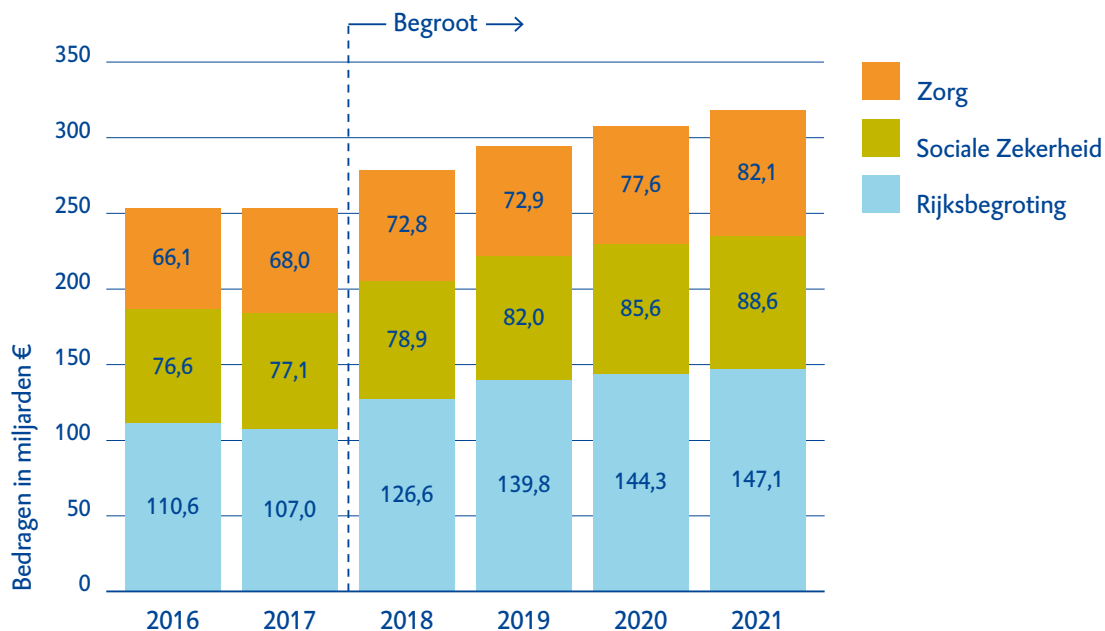

De de elkaders zijn:

- Rijksbegroting in enge zin (RBG-eng);
- Budgettair kader Sociale Zekerheid en Arbeidsmarktbeleid (SZA-kader);
- Budgettair Kader Zorg (BKZ).

Figuur 6 toont de ontwikkeling van de de elkaders voor de periode 2016-2021. Deze worden aan het begin van iedere kabinetsperiode voor de komende kabinetsperiode vastgelegd en zijn gebaseerd op trendmatige scenario's van het Centraal Planbureau (CPB). De uitgaven moeten tijdens de kabinetsperiode binnen de de elkaders blijven. Het principe is dat tegenvallers binnen het betreffende de elkader worden opgevangen. Het werken met vaste de elkaders versterkt op die manier de budgettaire discipline en bevordert de beheersing van uitgaven. Elk jaar ontvangt het parlement bij het opstellen van de Miljoenennota ter informatie de geactualiseerde de elkaders. De kaders voor de periode 2018-2021 zijn vastgesteld in de Startnota van het kabinet-Rutte III (Financiën, 2017a). De de elkaders worden met ingang van 2018 anders genoemd, namelijk 'uitgavenplafond Rijk', 'uitgavenplafond Zorg' en 'uitgavenplafond Sociale Zekerheid'.

Ontwikkeling uitgavenkader 2016-2021

Figuur 6 Uitgavenkader in periode 2016 – 2021. De staafdiagrammen tonen voor 2016 en 2017 de gerealiseerde netto uitgaven onder de de elkaders en voor 2018 – 2021 de de elkaders zoals die door het kabinet-Rutte III voor de regeerperiode zijn vastgelegd⁶

1 Conclusies

2 Feiten & cijfers

3 Financieel

4 Bedrijfsvoering

5 Beleid

6 Budgettair kader

7 Reactie

Bijlage

6.2 Invloed parlement bij premiesectoren

Kenmerkend voor de uitgaven die vallen onder het BKZ en het SZA-kader is dat er zowel uitgaven onder vallen die via de rijksbegroting, dus via met name belastingen, worden gefinancierd, als uitgaven die uit premies worden betaald. Deze premiegefinancierde uitgaven vallen wel onder de collectieve uitgaven, maar behoren niet tot de rijksrekening. Het parlement heeft geen budgetrecht bij de premiegefinancierde uitgaven. Dit betekent dat geen voorafgaande jaarlijkse instemming nodig is van het parlement voor het doen van de uitgaven, met uitzondering van de uitgaven onder het deelkader dat gefinancierd is met begrotingsgeld. In de zorg is dit bijvoorbeeld de rijksbijdrage aan het Zorgverzekeringsfonds voor financiering van verzekerden jonger dan 18 jaar. In de sociale zekerheid betreft dat bijvoorbeeld de inkomensoverdracht voor de kinderopvangtoeslag of voor de uitkeringen aan Wajongers.

In oktober 2016 heeft de Tweede Kamer de motie Vermue c.s. (Tweede Kamer, 2016a) aangenomen. In deze motie vroeg de Tweede Kamer aan de regering om een onderzoek in te stellen naar de mogelijkheden om het budgetrecht van de Staten-Generaal te versterken bij de uitgaven in de premiesectoren, inclusief de verbetering van de informatiepositie en de controle op rechtmatigheid en doelmatigheid. In april 2017 heeft de minister van Financiën het onderzoek aan de Tweede Kamer aangeboden (Financiën, 2017b). Het beschreef de bestaande situatie, maar ging niet in op de vraag hoe het budgetrecht van de Staten-Generaal bij de uitgaven in de premiesectoren *versterkt* kan worden. De conclusie van de minister van Financiën over het budgetrecht was: “De aanname dat het parlement geen invloed heeft op de besteding van premiegefinancierde uitgaven is onjuist. De premiegefinancierde uitgaven zorg en sociale zekerheid zijn namelijk gebaseerd op wetten, die door het parlement worden vastgesteld”.

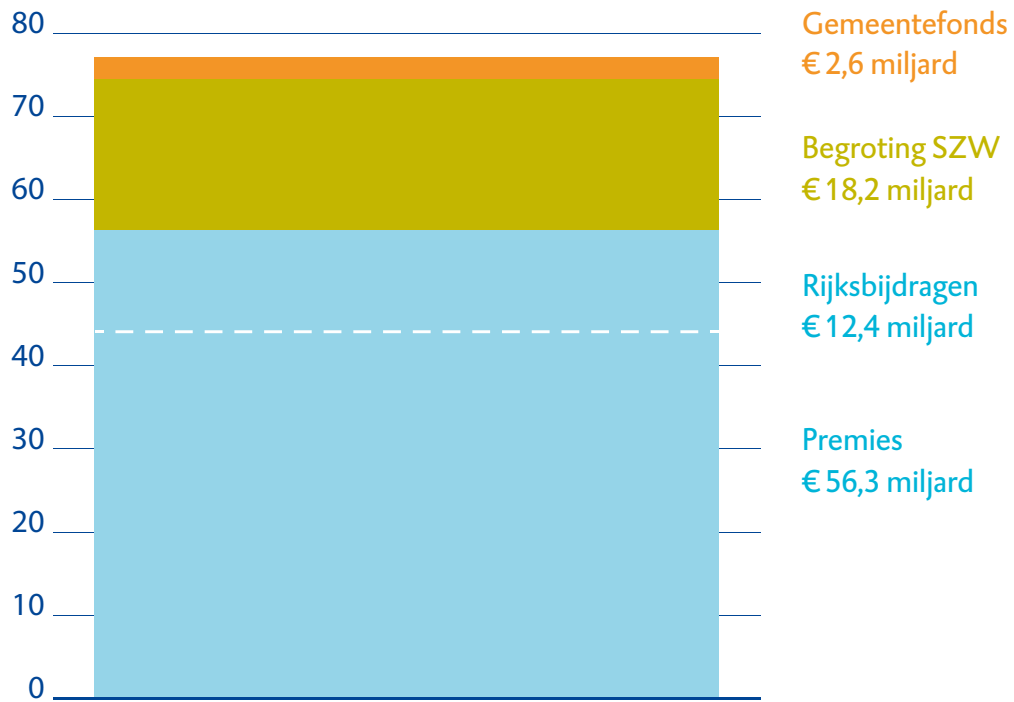
6.3 Verdieping SZA-kader: re-integratiebudget

In 2017 zijn de gerealiseerde uitgaven binnen het SZA-kader € 77,1 miljard. Deze uitgaven worden gefinancierd door geïnde premies ter hoogte van € 45,9 miljard, de rijksbijdragen van € 12,4 miljard aan de sociale fondsen, de algemene middelen van de begroting SZW ter hoogte van € 18,2 miljard en de integratie-uitkering sociaal domein van begroting B Gemeentefonds ter hoogte van € 2,6 miljard (zie ook figuur 7). De minister van SZW is voor de uitgaven binnen het SZA-kader afhankelijk van verschillende uitvoerders (onder andere UWV, SVB en Belastingdienst) en van gemeenten die een zelfstandige bestuurslaag vormen. Dat laat figuur 8 zien. Gemeenten hebben de taak om te zorgen voor de re-integratie van mensen die onder de Participatiewet vallen. Vanaf 2018 wijzigt de naam van het SZA-kader in ‘uitgavenplafond Sociale Zekerheid’.

Omvang SZA-kader van 2017 is € 77,1 miljard

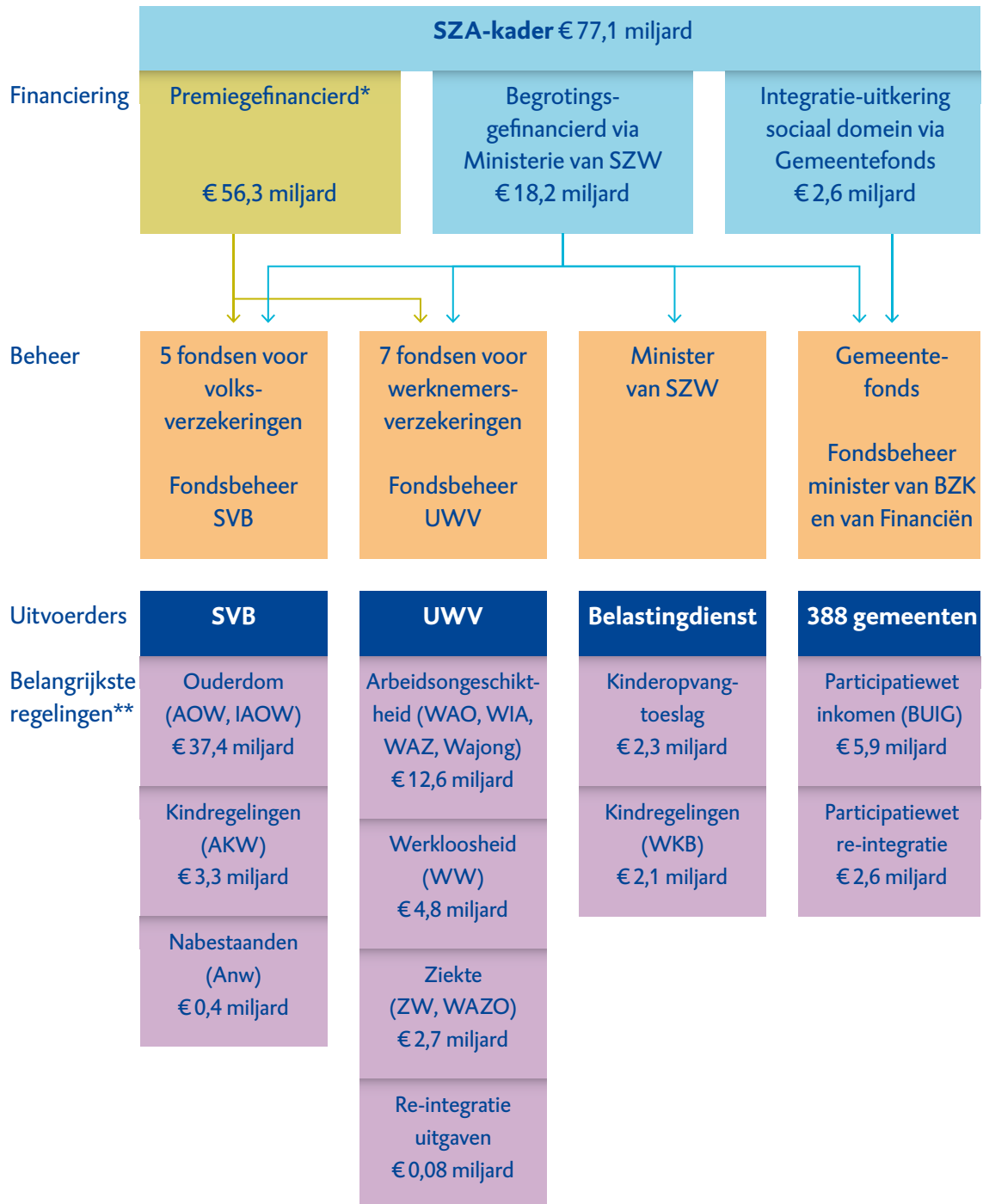

Figuur 7 Opbouw van het SZA-kader in 2017

Financiële middelen SZA-kader afkomstig uit premies en begrotingen

Figuur 8 Geldstromen van het SZA-kader in 2017.* Inclusief rijksbijdragen van € 12,4 miljard.

** Vanwege uitvoeringskosten SVB en UWV en overige uitgaven aan kleine regelingen telt het totaal van de regelingen niet op tot het totaal van de uitgaven van het SZA-kader

Het re-integratiebudget is onderdeel van het SZA-kader, zie figuur 8 (re-integratie-uitgaven). UWV is op basis van de volgende wetten verantwoordelijk voor re-integratie van uitkeringsgerechtigden die arbeidsondersteuning nodig hebben:

- Werkhervatting gedeeltelijk arbeidsgeschikten (WGA);
- Ziektewet (ZW);
- Wet op de arbeidsongeschiktheidsregeling (WAO);
- Wet op de arbeidsongeschiktheidsverzekering zelfstandigen (WAZ);
- Wet arbeidsongeschiktheidsvoorziening jonggehandicapten (Wajong).

Zoals beschreven in hoofdstuk 5 is de taak van de minister van SZW om ervoor te zorgen dat zo veel mogelijk mensen participeren in regulier werk. Om bijvoorbeeld mensen met een arbeidsbeperking geschikt te maken voor werk koopt UWV re-integratietrajecten in bij re-integratiebedrijven. Met werkvoorzieningen, zoals jobcoaching en vervoervoorzieningen, kunnen arbeidsbeperkten dan aan de slag blijven op hun werkplek. Met het re-integratiebudget financiert UWV dus re-integratietrajecten en werkvoorzieningen.

In deze paragraaf bespreken we achtereenvolgens:

- de financiering van het re-integratiebudget (§ 6.3.1);
- de bekostiging van re-integratie (§ 6.3.2) en
- de verantwoording over de uitgaven aan re-integratie (§ 6.3.3).

Daarna behandelen we in § 6.4 op welke wijze het de Tweede Kamer invloed kan uitoefenen op het re-integratiebudget.

6.3.1 Financiering re-integratie

UWV beheert zeven fondsen voor werknemersverzekeringen waarmee onder andere uitkeringen worden verstrekt aan mensen in de Ziektewet en UWV mensen met een arbeidsbeperking aan het werk probeert te helpen en te houden. De sociale fondsen zijn voor het merendeel gevuld met premies die de Belastingdienst int bij werkgevers. De werknemersverzekeringen verzekeren werknemers tegen inkomensverlies als ze werkloos, arbeidsongeschikt of ziek worden. De sociale fondsen maken geen onderdeel uit van de rijksbegroting. Wel draagt de minister van SZW bij aan een aantal fondsen met gelden van zijn begroting, zo wordt bijvoorbeeld het Arbeidsondersteuningsfonds jonggehandicapten gefinancierd met een inkomensoverdracht van de begroting. Het re-integratiebudget bestaat uit zowel premiegeld als geld van de begroting SZW. Hieronder werken we voor de premiegefinancierde- en begrotingsgefinancierde middelen uit hoe de omvang wordt vastgesteld.

1 Conclusies

2 Feiten & cijfers

3 Financieel

4 Bedrijfsvoering

5 Beleid

6 Budgettair kader

7 Reactie

Bijlage

Premiegefinancierd re-integratiebudget

Uitkering- en re-integratielasten van mensen in de WGA, WAO, WAZ en ZW worden gefinancierd uit het Arbeidsongeschiktheidsfonds, de Werkhervattingskas en het Algemeen werkloosheidsfonds onder beheer van UWV. Voor de inkomsten in het Arbeidsongeschiktheidsfonds en het Algemeen werkloosheidsfonds, en andere sociale fondsen onder beheer van UWV, stelt de minister van SZW, in samenspraak met de ministers van Financiën en van VWS, jaarlijks de premiepercentages vast. Voorstellen voor de premiepercentages neemt de minister van SZW op in de toelichting van zijn ontwerpbegroting, waarna de definitieve premiepercentages in een ministeriële regeling in de Staatscourant ter informatie naar de Tweede Kamer worden gestuurd, zie figuur 9. De premiepercentages van het Arbeidsongeschiktheidsfonds en het Algemeen werkloosheidsfonds bedroegen in 2017 respectievelijk 6,16% en 2,64% van het bruto loon. Voor de Werkhervattingskas stelt UWV zelf jaarlijks een premiepercentage vast. UWV publiceert het premiepercentage in een besluit in de Staatscourant en de minister van SZW informeert het parlement over het premiepercentage in de toelichting van zijn ontwerpbegroting (zie figuur 9). Voor de Werkhervattingskas geldt een gedifferentieerde premie afhankelijk van het arbeidsongeschiktheidsrisico en de grootte van het bedrijf. Het gemiddelde premiepercentage was in 2017 voor de WGA 0,74% en voor de ZW 0,35% van het bruto loon. Van de geïnde premies stelt de minister van SZW een bedrag beschikbaar voor het re-integratiebudget bij ministerieel besluit. In 2017 was dat € 80 miljoen. Dit bedrag vermeldt de minister in zijn ontwerpbegroting in de toelichting bij beleidsartikel 3 Arbeidsongeschiktheid. De minister van SZW licht niet duidelijk toe dat dit bedrag afkomstig is uit de geïnde premies van de werknemersverzekeringen die in de bijlage Sociale fondsen SZW van zijn ontwerp-begroting staan.

Publicatie van premiepercentages werknemersverzekeringen vindt plaats op meerdere momenten

Figuur 9 Vaststelling premiepercentages door UWV en SZW

Begrotingsgefinancierd re-integratiebudget

De uitkering- en re-integratielasten van jonggehandicapten (Wajong) worden gefinancierd uit het Arbeidsondersteuningsfonds jonggehandicapten onder beheer van UWV. Dit fonds wordt volledig gefinancierd door geld afkomstig van de begroting SZW. De minister van SZW stelt de hoogte van de inkomensoverdracht vast bij ministerieel besluit. In 2017 bedraagt die € 3,2 miljard. Hiervan is € 126 miljoen beschikbaar voor het re-integratiebudget. Dit bedrag staat in de begroting van de minister op artikel 4 Jonggehandicapten. De uitgaven aan uitkeringen en re-integratie van Wajongers zijn 100% juridisch verplicht. Dat wil zeggen dat op basis van de wet- en regelgeving (Wajong) mensen recht hebben op hun uitkering. De regering moet ervoor zorgen dat er voldoende middelen beschikbaar zijn om deze uitkering te kunnen betalen. Dat betekent dat de middelen die nodig zijn om de uitkeringslasten te betalen niet voor iets anders ingezet kunnen worden.

6.3.2 Bekostiging re-integratie

In de begroting 2017 bedraagt het totaal beschikbare re-integratiebudget € 206 miljoen volgens de toelichting bij de ontwerpbegroting (SZW, 2016). Zoals wij eerder beschreven, financiert UWV re-integratietrajecten en werkvoorzieningen met het re-integratiebudget. Uitkeringsgerechtigden hebben recht op werkvoorzieningen nadat UWV de noodzakelijkheid daarvan heeft vastgesteld. Dat is geregeld in de genoemde wetten. Voor re-integratietrajecten geldt dat dit één van de vormen van ondersteuning is die UWV kan bieden aan mensen die arbeidsondersteuning nodig hebben.

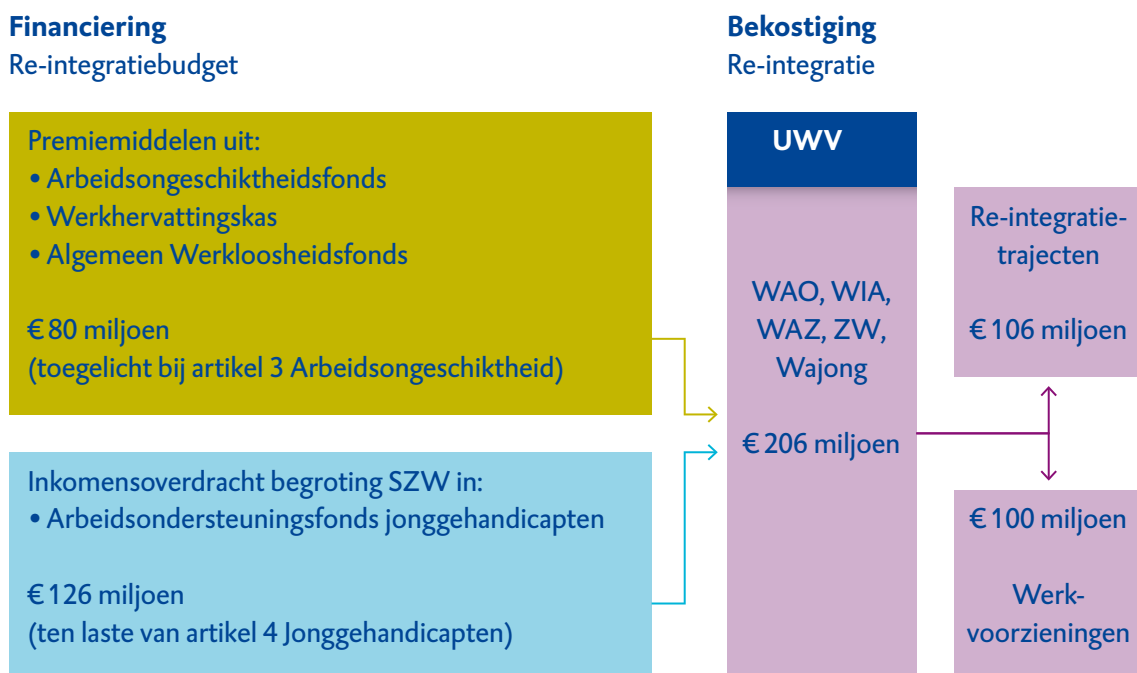

In zijn Meibrief aan het bestuur van UWV stuurt de minister van SZW op de verdeling van het beschikbare re-integratiebudget over werkvoorzieningen en re-integratietrajecten voor het komende jaar. De Meibrief is een kaderstellende brief die voor 1 mei (jaar t - 1) door de minister van SZW aan UWV wordt gezonden, met daarin het financiële kader, de prestatie-indicatoren en specifieke speerpunten voor het jaarplan van UWV. Later wordt de Meibrief geactualiseerd via de eveneens kaderstellende Augustusbrief (zie ook figuur 12). De verdeling van het budget over re-integratietrajecten en werkvoorzieningen is een richtinggevend kader. UWV mag schuiven tussen het budget voor werkvoorzieningen en het budget voor re-integratietrajecten als dat nodig is. Het richtinggevend kader voor 2017 is € 100 miljoen voor werkvoorzieningen en € 106 miljoen voor re-integratietrajecten. Deze raming is gebaseerd op de door UWV verwachte behoefte aan werkvoorzieningen en re-integratietrajecten. Vervolgens vindt van het beschikbare budget een verdeling plaats over de elf districten van het WERKbedrijf van UWV en de Divisie Sociaal Medische Zaken (SMZ) van UWV.⁷ Zij kopen re-integratietrajecten en werkvoorzieningen in voor uitkeringsgerechtigden.

Figuur 10 geeft de financiering en bekostiging van re-integratie, uit premie- en begrotingsgeld, weer.

Financiering en bekostiging van re-integratie in 2017

Figuur 10 Re-integratiebudget in 2017 op basis van de begroting 2017 SZW

 1 Conclusies	 2 Feiten & cijfers	 3 Financieel	 4 Bedrijfsvoering	 5 Beleid	 6 Budgettair kader	 7 Reactie	 Bijlage
--	---	---	--	---	---	--	--

6.3.3 Verantwoording over de uitgaven aan re-integratie

In het verantwoordingsonderzoek over 2016 hebben we de verantwoording van de minister van SZW over het SZA-kader uitgebreid beschreven.

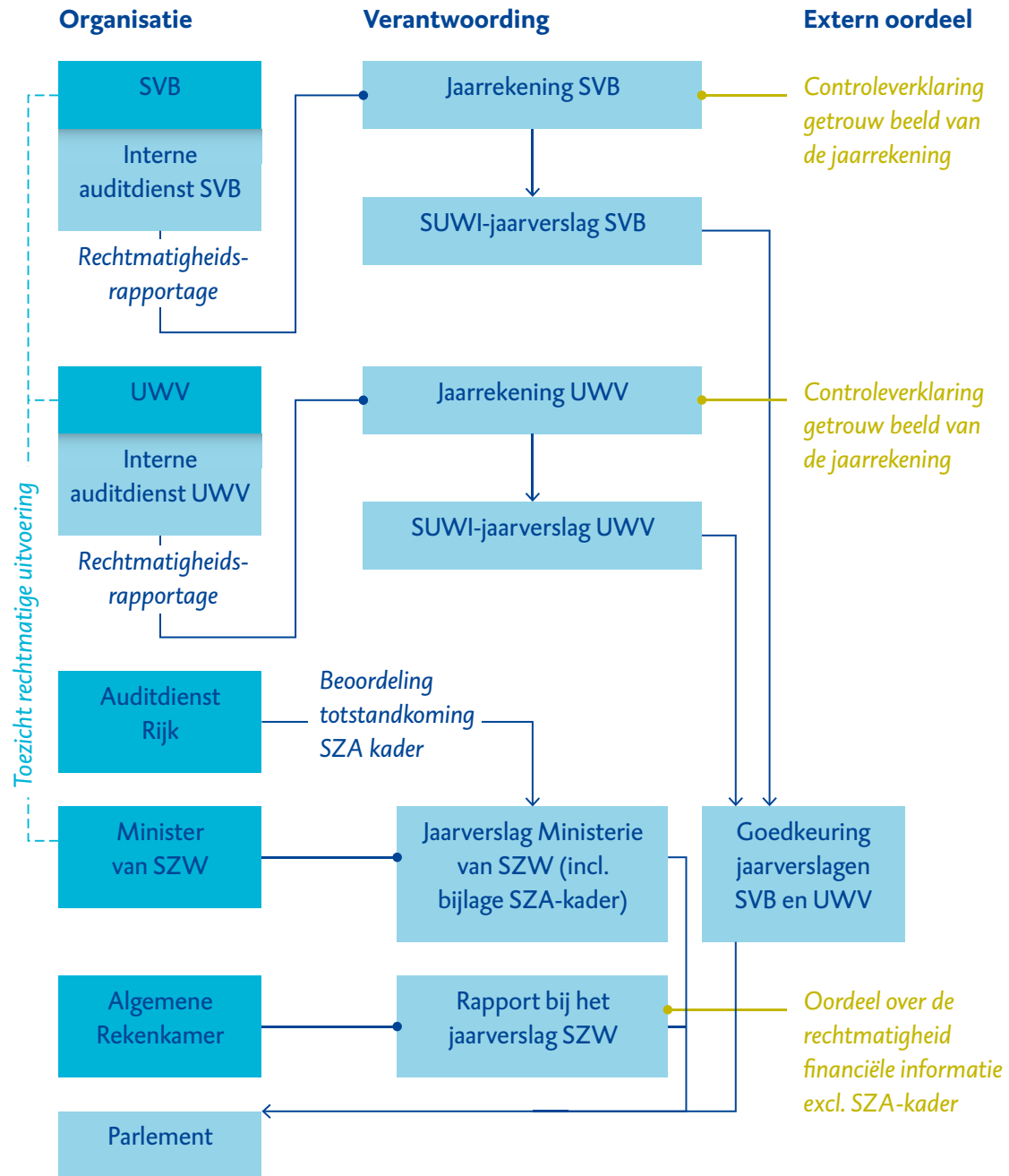
Bij deze beschrijving lag de nadruk op de controle op de rechtmatigheid van de uitgaven.

Figuur 11 laat de verantwoording op hoofdlijnen zien.

SVB en UWV verantwoord de uitgaven uit de sociale fondsen

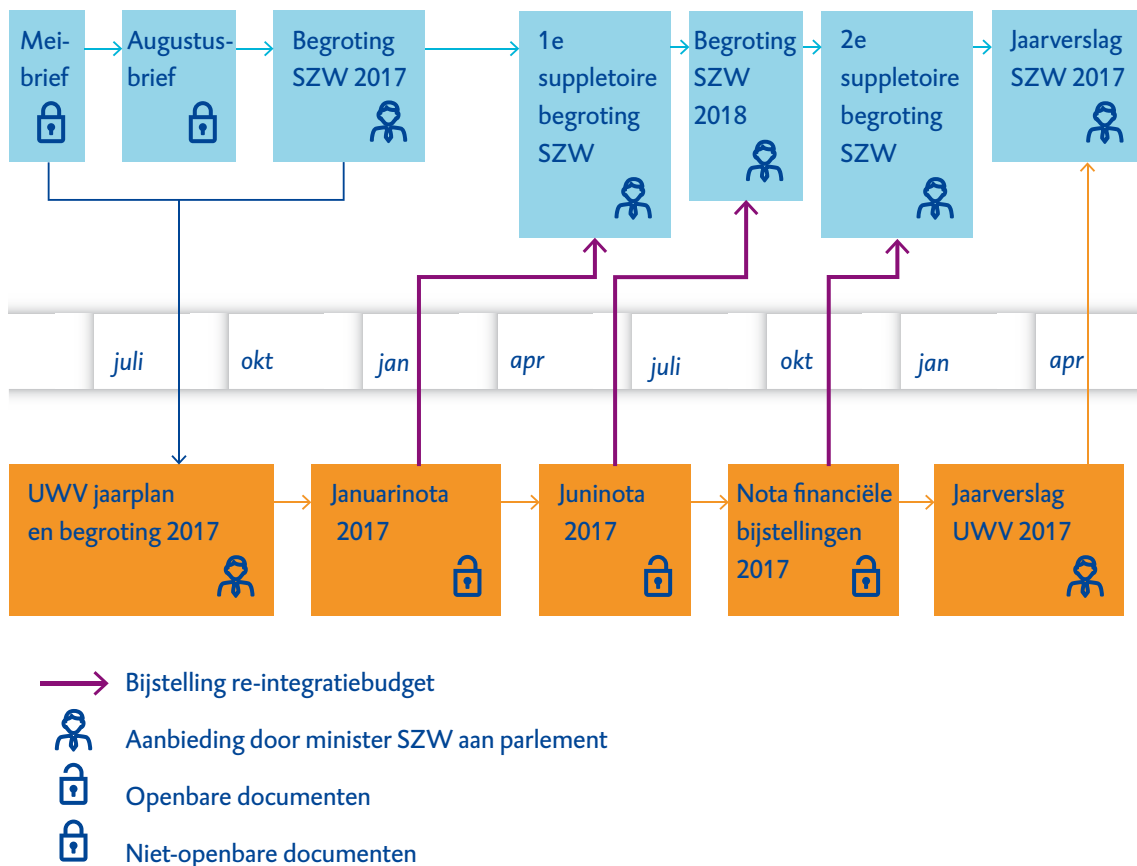
Figuur 11 Verantwoording SZA-kader: verantwoording sociale fondsen

De minister van SZW is verantwoordelijk voor de uitgaven binnen het SZA-kader. Een onderdeel hiervan is het re-integratiebudget. Jaarlijks brengt UWV drie financiële publicaties uit over de ontwikkelingen van wetten en fondsen: de Januarinota, de Juninota en de Nota financiële bijstellingen. Als gevolg van deze ontwikkelingen kan de minister van SZW zowel het begrotingsgefinancierde deel als het premiegefinancierde deel van het re-integratiebudget bijstellen. Het parlement informeert hij hierover op verschillende momenten: bij Voorjaarsnota, bij de begroting SZW van het volgende begrotingsjaar en bij Najaarsnota. De bijstellingen van het begrotingsgefinancierde re-integratiebudget verwerkt de minister bij Voorjaarsnota in de 1e supplettoire begroting SZW en bij Najaarsnota in de 2e supplettoire begroting SZW. De supplettoire begrotingswetten moet het parlement goedkeuren. Een wijziging op het premiegefinancierde deel is dus alleen zichtbaar in de Voorjaarsnota en de Najaarsnota en wordt niet ter goedkeuring aan het parlement voorgelegd.

Mogelijkheden voor bijstelling in de begrotings- en verantwoordingscyclus van SZW

Figuur 12 Begrotings- en verantwoordingscyclus SZW en UWV

 1 Conclusies	 2 Feiten & cijfers	 3 Financieel	 4 Bedrijfsvoering	 5 Beleid	 6 Budgettair kader	 7 Reactie	 Bijlage
--	---	---	--	---	---	--	--

Figuur 12 geeft de publicatiemomenten weer van de financiële rapportages van UWV en de documenten van de minister van SZW die betrekking hebben op zijn begroting. In de figuur laten we ook zien welke documenten de minister wel en niet aanbiedt aan het parlement.

De minister van SZW verantwoordt zich in zijn jaarverslag op artikel 4 (Jonggehandicapten) over het begrotingsgefinancierde gedeelte van het re-integratiebudget. De minister laat in zijn jaarverslag ook zien wat de uitgaven zijn van het premiegefinancierde deel van het re-integratiebudget. Dat doet de minister in de toelichting bij artikel 3 (Arbeidsongeschiktheid). In 2017 zijn de begrotingsgefinancierde uitgaven € 27,8 miljoen en de premiegefinancierde uitgaven € 61,0 miljoen (SZW, 2018). Tabel 5 laat zien hoe de minister van SZW de uitgaven aan re-integratie in de loop van het jaar heeft bijgesteld en hoe de minister van SZW schuift tussen het premiegefinancierde en begrotingsgefinancierde budget voor re-integratie. Bij de Voorjaarsnota is besloten € 26 miljoen van het premiegefinancierde deel (toegelicht op artikel 3) door te schuiven naar het begrotingsgefinancierde budget (artikel 4) in 2020 en 2021, omdat verwacht wordt dat het beroep op deze middelen in deze jaren gaat toenemen als gevolg van de recente herindelingsoperatie in het Wajong-bestand. Op het begrotingsgefinancierde deel (artikel 4) is € 36 miljoen in mindering gebracht wegens terug ontvangen van ESF-gelden (SZW, 2017g). Op basis van de uitvoeringsinformatie van UWV is op de stand van de begroting SZW 2018 € 20,9 miljoen in mindering gebracht op het begrotingsgefinancierde deel (artikel 4) (SZW, 2017h). In de 2e suppletoire is € 9,9 miljoen in mindering gebracht op het begrotingsgefinancierde budget (artikel 4), waarvan € 5,9 miljoen is overgeheveld naar het premiegefinancierde budget (toegelicht bij artikel 3) (SZW, 2017i). Het parlement moet de 1e en 2e suppletoire begroting goedkeuren. In tabel 5 laten we de begrotingscyclus zien van het re-integratiebudget 2017. Ook op het moment van het indienen van de ontwerpbegroting 2018 vindt actualisering plaats van het re-integratiebudget 2017.

Tabel 5 Bijstelling re-integratiebudget 2017 door minister van SZW (in miljoenen €)

	Begroting 2017	Voorjaarsnota/ 1 ^e suppletoire	Begroting 2018	Najaarsnota/ 2 ^e suppletoire	Jaarverslag 2017
Premiegefinancierde uitgaven re-integratie (toelichting bij artikel 3 Arbeidsongeschiktheid)	80,4	54,4	55,4	61,3	61,0
		-26,0		+5,9	
Begrotingsgefinancierde uitgaven re-integratie (artikel 4 Jonggehandicapten)	94,6	58,6	37,7	27,8	27,8
		-36,0	-20,9	-9,9	
Totaal*	175,0	113,0	93,1	89,1	88,8

* Hiervan is € 14 miljoen voor scholings- en arbeidstoeleidingstrajecten van jonggehandicapten met ernstige scholingsbelemmeringen. Dit moet in mindering worden gebracht op het beschikbare re-integratiebudget.

Het UWV jaarverslag 2017 laat zien dat er € 72,2 miljoen is besteed aan re-integratietrajecten en € 78,2 miljoen aan werkvoorzieningen (UWV, 2018a). In mei biedt de minister van SZW het jaarverslag van UWV aan het parlement aan. In § 5.2 hebben we toegelicht waarom de aansluiting tussen verantwoording door de minister van SZW en UWV lastig te maken is. Ook hebben we beschreven dat op basis van het jaarverslag van de minister van SZW niet duidelijk is voor de Tweede Kamer dat UWV de afgelopen jaren minder aan re-integratie heeft gedaan dan de prognose was (zie §5.2).

6.4 Invloed parlement op re-integratiebudget

Het parlement heeft geen directe zeggenschap over de vaststelling van de premiepercentages van de werknemersverzekeringen en de hoogte van het premiegefinancierde budget dat de minister van SZW beschikbaar stelt voor het re-integratiebudget. Het rapport van de minister van Financiën naar aanleiding van motie Vermue c.s. stelt dat het parlement de premiegefinancierde uitgaven kan aanpassen door de onderliggende wet- of regelgeving te wijzigen. In dit hoofdstuk gaan we, naast aanpassing van wet- en regelgeving, in op mogelijkheden voor het parlement om invloed te hebben op het (premiegefinancierde) re-integratiebudget.

Als het parlement de uitgaven voor re-integratie wil beïnvloeden, is eerst zicht nodig op de resultaten die UWV bereikt met de inzet van het re-integratiebudget. Op basis van de begroting en het jaarverslag van de minister van SZW is voor het parlement nog niet duidelijk wat de prognose was en wat UWV in een jaar aan re-integratie heeft gedaan.

1 Conclusies

2 Feiten & cijfers

3 Financieel

4 Bedrijfsvoering

5 Beleid

6 Budgettair kader

7 Reactie

Bijlage

In positie op belangrijke beslismomenten

De premies die werkgevers betalen aan de Belastingdienst vormen de inkomsten van de sociale fondsen voor de uitvoering van de werknemersverzekeringen. De minister van SZW informeert het parlement over de voorgestelde premiepercentages in de toelichting van zijn ontwerpbegroting en de definitieve premiepercentages in de daarop volgende ministeriële regeling. De minister van SZW stelt een gedeelte van de geïnde premies beschikbaar voor re-integratie door UWV. Over de hoogte van dit premiegefinancierde bedrag informeert de minister het parlement in de toelichting van zijn ontwerpbegroting. Zoals we eerder hebben beschreven, legt de minister hierbij niet de relatie met de premiepercentages voor de werknemersverzekeringen. Ondanks het feit dat het parlement geen budgetrecht heeft op de premie-uitgaven, heeft het wel mogelijkheden om zich uit te spreken over de hoogte van de premiepercentages en de hoogte van het premiegefinancierde re-integratiebudget. Op die manier kan het parlement invloed uitoefenen op de momenten dat de minister hierover beslissingen neemt.

Het parlement heeft budgetrecht op de begrotingsgefinancierde inkomsten en uitgaven. Dat betekent dat de Tweede Kamer formeel gezien aanpassingen kan doen in het bedrag dat de minister beschikbaar stelt voor het re-integratiebudget van Wajongers (begrotingsgefinancierd re-integratiebudget). De ruimte om aanpassingen te doen in de begrotingsgefinancierde uitgaven van SZW is echter beperkt voor de Tweede Kamer, omdat deze uitgaven voor 100% juridisch verplicht zijn. Dat betekent dat de gelden die nodig zijn voor de uitkeringen en re-integratie niet voor iets anders ingezet kunnen worden, tenzij de onderliggende wet wordt gewijzigd, zie § 6.3.1. Hierdoor kan de Tweede Kamer uitgaven aan de sociale zekerheid en arbeidsmarkt niet of nauwelijks binnen en tussen de beleidsartikelen van de begroting SZW schuiven. Het parlement kan zich wel uitspreken over de hoogte van de uitgaven, dus ook over de hoogte van het budget dat de minister van SZW in zijn begroting beschikbaar stelt voor re-integratie van Wajongers.

Beleidsmaatregelen

Daarnaast kan het parlement invloed uitoefenen op de uitgaven aan re-integratie door beleidsmaatregelen die de persoonlijke dienstverlening van UWV intensiveren. Zoals we in hoofdstuk 5 hebben beschreven is voor een groot deel van de doelgroep eerst persoonlijke dienstverlening van UWV nodig. Beleidsvoornemens die de persoonlijke dienstverlening van UWV intensiveren, zorgen ervoor dat UWV meer mensen actief kan begeleiden, waardoor uiteindelijk ook meer re-integratietrajecten ingekocht zullen worden. Als mensen dan aan het werk gaan, zal ook de vraag naar werkvoorzieningen toenemen. In het regeerakkoord is opgenomen dat UWV € 30 miljoen extra krijgt voor persoonlijke dienstverlening.

1 Conclusies

2 Feiten & cijfers

3 Financieel

4 Bedrijfsvoering

5 Beleid

6 Budgettair kader

7 Reactie

Bijlage

Het parlement kan bijvoorbeeld concrete afspraken maken met de minister van SZW over de te bereiken doelstellingen van dit extra budget.

Wijziging van wet- en regelgeving

Een vergaande maatregel om uitgaven aan re-integratie te beïnvloeden is het wijzigen van onderliggende wet- en regelgeving. Als medewetgever kan het parlement bepalen wie toegang heeft tot bijvoorbeeld de WGA en op welke werkvoorzieningen zij aanspraak kunnen maken. Dit heeft invloed op het algemeen gebruik. Voor werkvoorzieningen zijn enkele voorbeelden het maximeren van jobcoaching, overdracht van hoortoestellen naar het zorgdomein of het strenger beoordelen van aanvragen. Binnen de sociale zekerheid is een uitgebreid geheel ontstaan van wet- en regelgeving voor mensen met beperkt of geen arbeidsvermogen. Dit komt door het stopzetten, aanpassen en aannemen van nieuwe wet- en regelgeving. Dat hebben we in § 5.1 laten zien. Dat betekent dat als de Tweede Kamer de uitgaven aan re-integratie wil aanpassen via het wijzigen van onderliggende wet- en regelgeving de Tweede Kamer niet alleen naar een specifieke wet zal moeten kijken, maar ook naar het geheel van wetten.

Aanbeveling

Om de informatiepositie van het parlement te versterken, bevelen wij de minister van SZW aan vooraf in zijn begroting de relatie te leggen tussen de begrote uitgaven voor re-integratie, de financiering daarvan via premie- en begrotingsgeld en de doelstellingen die hij hiermee wil realiseren. Onder doelstellingen verstaan we de prognose van het aantal in te kopen werkvoorzieningen en re-integratietrajecten. In hoofdstuk 5 bevelen we de minister aan ook achteraf in zijn jaarverslag de relatie tussen uitgaven en resultaten van het re-integratiebudget ten opzichte van de doelstellingen aan te brengen.

1 Conclusies

2 Feiten & cijfers

3 Financieel

4 Bedrijfsvoering

5 Beleid

6 Budgettair kader

7 Reactie

Bijlage

7 Reactie minister en nawoord Algemene Rekenkamer

De minister van SZW heeft op 25 april 2018 gereageerd op ons conceptrapport. Hieronder geven we zijn reactie integraal weer. De volledige reactie staat ook op www.rekenkamer.nl/verantwoordingsonderzoek2017. We sluiten dit hoofdstuk af met ons nawoord.⁸

7.1 Reactie minister van SZW

“Op 10 april 2018 heeft u mij het rapport “Resultaten verantwoordingsonderzoek 2017” toegezonden met het verzoek hierop te reageren. Met belangstelling heb ik kennis genomen van dit rapport waarin u achtereenvolgens ingaat op de financiële informatie, de bedrijfsvoering en de beleidsresultaten van mijn ministerie in 2017.

Het verheugt mij dat u positief oordeelt over het algemene beeld over de bedrijfsvoering en de resultaten van het gevoerde beleid van mijn ministerie. Dat geldt ook voor uw constatering dat de financiële informatie in het jaarverslag rechtmatig is en deugdelijk is weergegeven en dat de bedrijfsvoeringsinformatie en de informatie over het gevoerde beleid deugdelijk tot stand is gekomen en voldoet aan de verslaggevingsvoorschriften. In deze brief ga ik, mede namens de staatssecretaris, eerst in op uw opmerkingen over de bedrijfsvoering. Daarbij reageer ik op de onvolkomenheid op het financieel beheer van de uitkeringen in Caribisch Nederland die u gehandhaafd heeft en uw aanbeveling omtrent het toezicht op de zelfstandige bestuursorganen (ZBO's). Vervolgens ga ik in op uw aanbevelingen over de beleidsresultaten.

Bedrijfsvoeringsonderwerpen

Financieel beheer uitkeringen Caribisch Nederland

In uw rapport handhaaft u de onvolkomenheid uit 2016 op het financieel beheer van de uitkeringen in Caribisch Nederland. U constateert dat het financieel beheer in 2017 is verbeterd, maar dat het structureel op orde brengen van het financieel beheer meer tijd nodig heeft. Om op dit punt risico's te ondervangen vraagt u mij om na te gaan wat nodig is aan mensen en middelen om ervoor te zorgen dat de verbeteringen van het financieel beheer structureel zullen zijn en hiervoor ook te zorgen.

Deze aanbeveling onderschrijf ik. In 2017 is er een start gemaakt om het financieel beheer structureel op orde te brengen. Hiertoe is een verbeterplan opgesteld, dat zich onder andere richt op het verbeteren van de verificatie en controle, de borging van capaciteit en deskundigheid en het verbeteren van het betaalproces. Hiervoor heb ik middelen vrijgemaakt op mijn begroting. In 2018 wordt verder gegaan met de uitvoering van dit

1 Conclusies

2 Feiten & cijfers

3 Financieel

4 Bedrijfsvoering

5 Beleid

6 Budgettair kader

7 Reactie

Bijlage

verbeterplan. Het structurele karakter van de verbeteringen is hierbij een belangrijk aandachtspunt. Ondanks de vooruitgang die al geboekt is, wijzen de ervaringen uit dat het tijdsbeslag een kritische factor is in het verbetertraject. Dit wordt voor een belangrijk deel bepaald door personele aspecten. Ik heb moeten constateren dat het lokale personeels-potentieel beperkt is. Bovendien zijn er geen gerichte opleidingen, waardoor het tijd kost voordat nieuw personeel is ingewerkt. Op dit moment zet ik daarom menskracht vanuit mijn ministerie in en wordt ingezet op een adequate bemensing van de coördinatorenfuncties binnen de RCN-unit SZW, zodat er voldoende capaciteit en deskundigheid is om het financieel beheer in 2018 op orde krijgen.

De aansluiting op het betaalsysteem van de Belastingdienst Caribisch Nederland neemt echter meer tijd in beslag dan aanvankelijk gepland. In verband met de doorlooptijd van een aanbestedingstraject zijn er geen mogelijkheden om het proces te versnellen. Daarom zal dit onderdeel na 2018 worden afgerond.

Toezichtbeleid ZBO's en dechargeverlening

In uw onderzoek naar het toezichtbeleid op de ZBO's beveelt u mij aan het oordeel over de rechtmatige, doelmatige en doeltreffende besteding van publieke middelen door de SVB en UWV te betrekken in mijn brief bij het aanbieden van de jaarverslagen van deze ZBO's. Uw aanbeveling neem ik ter harte en sluit aan bij de huidige werkwijze binnen mijn departement. Die bestaat er ten eerste uit dat ik in mijn brief van 14 december 2017 over de SUWI-jaarplannen 2018 al de belangrijkste bevindingen/risico's vanuit het toezicht heb gemeld. Verder zullen de staatssecretaris en ik zoals gebruikelijk bij de aanbidding van de SUWI-jaarverslagen 2017 ons oordeel geven over deze verslagen. Hierbij zullen we ingaan op het doelbereik aan de hand van de prestaties van de reguliere uitvoering en de rechtmatige besteding van de publieke middelen. Vanuit mijn integrale verantwoordelijkheid voor het beleidsdomein van SZW betrek ik de bevindingen/risico's vanuit het toezicht hierbij. Ten slotte zal ik u, conform de kaderwet ZBO, elke vijf jaar informeren over doelmatigheid en doeltreffendheid van het functioneren van de ZBO's.

Beleidsonderwerpen

Re-integratiebudget UWV

U heeft onderzoek gedaan naar het re-integratiebudget van het UWV en geeft hierbij aan dat de verantwoording op dit budget over het algemeen goed geregeld is. Om de informatiepositie van het parlement over de uitgaven voor en resultaten van beleid met betrekking tot de sociale zekerheid en arbeidsmarkt te versterken geeft u de aanbeveling om vooraf

1 Conclusies

2 Feiten & cijfers

3 Financieel

4 Bedrijfsvoering

5 Beleid

6 Budgettair kader

7 Reactie

Bijlage

in de ontwerpbegroting de relatie te leggen tussen de uitgaven voor re-integratie, de verdeling daarvan tussen begrotingsgefinancierde- en premiegefinancierde uitgaven en de doelstellingen die hiermee gerealiseerd moeten worden en achteraf in het departementale jaarverslag de relatie te leggen tussen de uitgaven aan re-integratie en de resultaten die daarmee behaald zijn door het UWV.

In antwoord hierop stel ik ten eerste vast dat het doel van re-integratie en bijbehorende ondersteuning via het re-integratiebudget UWV het verkleinen van de afstand tot de arbeidsmarkt is, het (weer) aan het werk helpen van arbeidsgehandicapten en het aan het werk houden van mensen met een arbeidsbeperking.

Ik ben het met u eens dat het inzicht van het parlement in de benutting van de beschikbare re-integratiemiddelen verbeterd kan worden. De verdeling van het re-integratiebudget in premiegefinancierde- en begrotingsgefinancierde uitgaven wordt in zowel de ontwerp-begroting als in het departementale jaarverslag vermeld. Ik zal bezien of deze informatie in samenhang kan worden gepresenteerd, waardoor ook de totale (begrote) uitgaven aan re-integratie beter inzichtelijk zijn.

Daarnaast vind ik het van belang dat onderzoek plaatsvindt naar de effectiviteit van instrumenten gericht op re-integratie. In dit kader werk ik samen met het UWV aan een breed onderzoeksprogramma.

Tot slot

SZW streeft een hoge kwaliteit van beleid en bedrijfsvoering na. Ik ben daarom verheugd met het verantwoordingsonderzoek 2017 en wil u hierbij bedanken voor de goede samenwerking.”

7.2 Nawoord Algemene Rekenkamer

We zijn het met de minister eens dat het structureel op orde brengen van het financieel beheer van de Rijksdienst Caribisch Nederland unit SZW tijd nodig heeft. We constateren dat de minister van SZW in zijn reactie onze aanbeveling onderschrijft om na te gaan wat nodig is aan mensen en middelen om ervoor te zorgen dat de verbeteringen van het financieel beheer structureel zullen zijn. We zullen de voortgang met belangstelling volgen. We vernemen met instemming dat de minister toezegt om bevindingen en gesignaleerde risico's vanuit zijn toezicht op de SVB en UWV te betrekken bij zijn oordeel over de jaarverslagen van deze zbo's en deze voortaan op te nemen in zijn brief bij het aanbieden van de jaarverslagen aan het parlement.

1 Conclusies

2 Feiten & cijfers

3 Financieel

4 Bedrijfsvoering

5 Beleid

6 Budgettair kader

7 Reactie

Bijlage

Ten slotte stellen we vast dat de minister onze conclusie deelt dat het inzicht van het parlement in de benutting van de beschikbare re-integratiemiddelen kan verbeteren. Hij zegt toe te bezien of de verdeling van het re-integratiebudget in premie- en begrotingsgefinancierde uitgaven in samenhang kan worden gepresenteerd in zowel de ontwerp-begroting als in het departementale jaarverslag. In ons rapport bevelen we ook aan om het parlement inzicht te geven in de doelstellingen van het re-integratiebudget en de resultaten die UWV hiermee realiseert. Wij kijken er dan ook met belangstelling naar uit hoe de minister de relatie tussen doelstellingen, uitgaven en resultaten van het re-integratiebudget inzichtelijk maakt, te beginnen bij zijn ontwerp-begroting 2019.

1 Conclusies

2 Feiten & cijfers

3 Financieel

4 Bedrijfsvoering

5 Beleid

6 Budgettair kader

7 Reactie

Bijlage

Bijlage 1

Over het verantwoordingsonderzoek

In ons jaarlijkse verantwoordingsonderzoek kijken wij naar de kwaliteit van de jaarverslagen die de ministers op verantwoordingsdag aanbieden aan het parlement. Wij beoordelen ook de kwaliteit van de bedrijfsvoering van de ministeries gedurende het begrotingsjaar. Het onderzoek mondt uit in het afgeven van onze verklaring van goedkeuring bij de rijksrekening en de saldibalans van het rijk, die in het Financieel jaarverslag van het Rijk zijn opgenomen. De taken en bevoegdheden voor het verantwoordingsonderzoek liggen vast in de Grondwet en in de Comptabiliteitswet.

Onderzoek naar de jaarverslagen

Ons onderzoek naar de jaarverslagen is erop gericht om vast te stellen:

- of de weergegeven financiële informatie klopt en de weergegeven financiële transacties rechtmatig zijn – dat wil zeggen in overeenstemming met de begrotingswetten en andere toepasselijke wettelijke regels;
- of de weergegeven (niet-financiële) informatie over het gevoerde beleid en de bedrijfsvoering op goede wijze tot stand gekomen is;
- of de inrichting van het jaarverslag voldoet aan de bepalingen uit de Comptabiliteitswet en de Rijksbegrotingsvoorschriften.

Bij het onderzoek naar de financiële informatie maken wij gebruik van de internationale controlestandaarden voor rekenkamers (International Standards of Supreme Audit Institutions, 'ISSAIs'). Wij onderzoeken niet iedere geldstroom tot in detail, maar hanteren een werkwijze die is gebaseerd op risicoanalyse.

Wij verrichten zelf controlewerkzaamheden en maken waar mogelijk gebruik van de werkzaamheden van de Auditdienst Rijk die controleert ten behoeve van de minister. Met het oog op het budgetrecht van het parlement richten wij ons controlewerk zo in dat wij over belangrijke fouten en onzekerheden niet alleen op jaarverslagniveau in totaal, maar ook per begrotingsartikel kunnen rapporteren. Om te kunnen bepalen wat wel en niet belangrijk is gebruiken wij kwantitatieve en kwalitatieve tolerantiegrenzen. Voor de in het jaarverslag opgenomen informatie over het gevoerde beleid en de bedrijfsvoering beoordelen we of deze ordelijk en controleerbaar tot stand is gekomen.

1 Conclusies

2 Feiten & cijfers

3 Financieel

4 Bedrijfsvoering

5 Beleid

6 Budgettair kader

7 Reactie

Bijlage

Onderzoek naar de bedrijfsvoering

In ons onderzoek naar de kwaliteit van de bedrijfsvoering van de ministeries beoordelen wij of het financieel beheer, het materieelbeheer en andere elementen van de bedrijfsvoering rechtmatig, ordelijk en controleerbaar zijn.

Omdat het niet mogelijk is alle relevante elementen van de bedrijfsvoering jaarlijks te toetsen, hebben wij een meerjarige aanpak ontwikkeld. Wij richten ons daarbij vooral op de elementen die een rechtstreekse relatie hebben met de financiële informatie in de jaarverslagen. Alle essentiële beheersmaatregelen ('key controls') binnen het financieel beheer onderwerpen we ten minste eens in de drie jaar aan onderzoek.

Als we vinden dat een onderdeel van de bedrijfsvoering onvoldoende beheerst verloopt, noemen wij dat een 'onvolkomenheid' dan wel een 'ernstige onvolkomenheid'. Daarnaast vestigen wij de aandacht op zaken die beter kunnen worden georganiseerd.

Onderzoek naar beleidsinformatie

Wij doen jaarlijks onderzoek naar een aantal beleidsthema's. Centraal staat hierbij de vraag of ministers erin slagen de belastingbetaler waar voor zijn geld te leveren en of zij het parlement hierover voldoende informeren. Om dit te kunnen beoordelen gaan wij per beleidsthema na:

- hoeveel geld aan het beoogde doel is besteed;
- of voor dat geld de beloofde prestaties zijn geleverd;
- in hoeverre het met het geld beoogde doel is gerealiseerd;
- of het parlement in begroting, jaarverslag en andere Kamerstukken voldoende is geïnformeerd.

Een uitgebreide methodologische verantwoording over ons jaarlijkse verantwoordingsonderzoek staat op onze website: www.rekenkamer.nl/verantwoordingsonderzoek.

1 Conclusies

2 Feiten & cijfers

3 Financieel

4 Bedrijfsvoering

5 Beleid

6 Budgettair kader

7 Reactie

Bijlage

Bijlage 2

Literatuur

Publicaties

Algemene Rekenkamer (2017). *Resultaten verantwoordingsonderzoek 2016 bij het Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid*. Den Haag: eigen beheer. Bijlage bij Kamerstuk 34725-XV nr. 2, Tweede Kamer, vergaderjaar 2016-2017.

BZK (2017). *Meicirculaire gemeentefonds 2017*. Den Haag: eigen beheer.

Financiën (2017a). *Startnota*. Tweede Kamer, vergaderjaar 2017-2018, kamerstuk 34 775, nr. 54.

Financiën (2017b). *Uitgaven premiesectoren*. Bijlage bij Kamerstuk 34 426, nr. 31, vergaderjaar 2016–2017.

SZW (2016). *Vaststelling van de begrotingsstaten van het Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid (XV) voor het jaar 2017*. Tweede Kamer, vergaderjaar 2016-2017, 34 550 XV nr. 2.

SZW (2017a). *Toezichtbeleid SZW – UWV en SVB*. Den Haag: eigen beheer.

SZW (2017b). *Brief van de minister van SZW van 14 december 2017 over jaarplannen 2018 UWV en SVB en toezicht bevindingen*. Tweede Kamer, vergaderjaar 2017-2018, 26 488, nr. 600.

SZW (2017c). *Brief van de staatssecretaris van SZW van 30 juni 2017 over resultaten twee-meting banenafpraak*. Tweede Kamer, vergaderjaar 2016-2017, 34 352, nr. 60.

SZW (2017d). *Brief van de staatssecretaris van SZW van 8 september 2017 over activering van de quotumheffing voor sector overheid*. Tweede Kamer, vergaderjaar 2016-2017, 34 352, nr. 65.

SZW (2017e). *Brief van de staatssecretaris van SZW van 8 december 2017 over de uitvoering van de Participatiewet*. Tweede Kamer, vergaderjaar 2017-2018, 34 352, nr. 76.

1 Conclusies

2 Feiten & cijfers

3 Financieel

4 Bedrijfsvoering

5 Beleid

6 Budgettair kader

7 Reactie

Bijlage

SZW (2017f). *Brief van de staatssecretaris van SZW van 30 juni 2017 over de uitvoering van de Participatiewet*. Tweede Kamer, vergaderjaar 2016-2017, 34 352, nr. 58.

SZW (2017g). *Wijziging van de begrotingsstaten van het Ministerie van SZW (XV) voor het jaar 2017 (wijziging samenhangende met de Voorjaarsnota)*. Tweede Kamer, vergaderjaar 2016-2017, 34 730 XV, nr. 1.

SZW (2017h). *Vaststelling van de begrotingsstaten van het Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid (XV) voor het jaar 2018*. Tweede Kamer, vergaderjaar 2017-2018, 34 775 XV, nr.1.

SZW (2017i). *Wijziging van de begrotingsstaten van het Ministerie van SZW (XV) voor het jaar 2017 (wijziging samenhangende met de Najaarsnota)*. Tweede Kamer, vergaderjaar 2017-2018, 34 845 XV, nr. 1.

SZW (2018). *Jaarverslag 2017 van het Ministerie van SZW*.

Tweede Kamer (2016a). *Motie van het lid Vermue*. Tweede Kamer, vergaderjaar 2016-2017, 34 426, nr. 19.

UWV (2016). *UWV jaarplan 2017*. Amsterdam: eigen beheer. Bijlage bij Kamerstuk 26 448 nr. 584, vergaderjaar 2016-2017.

UWV (2018a). *UWV Jaarverslag 2018*. Amsterdam: eigen beheer.

UWV (2018b). *Factsheet transparantie klantprofielen derde kwartaal 2017*. Amsterdam: eigen beheer.

UWV (2018c). *Rapportage beschut werk derde kwartaal 2017*. Amsterdam: eigen beheer.

Wet- en regelgeving

Beschut werk 2017. *Regeling van de Staatssecretaris van Sociale Zaken en Werkgelegenheid van 23 januari 2017 tot vaststelling van de aantallen beschut werk voor het jaar 2017*. Staatscourant 2017, nr. 4 882.

Besluit gedifferentieerde premie Werkhervattingskas 2017. Staatscourant 2016, 45 432.

1 Conclusies

2 Feiten & cijfers

3 Financieel

4 Bedrijfsvoering

5 Beleid

6 Budgettair kader

7 Reactie

Bijlage

Comptabiliteitswet 2016. Wet van 22 maart 2017 tot vaststelling van de Wet inzake het beheer van de financiën van het Rijk.

Regeling rijksbegrotingsvoorschriften 2018. Regeling van de Minister van Financiën van 31 oktober 2016 houdende regels omtrent de begroting en de financiële verantwoording van het Rijk voor het jaar 2017 en de vaststelling van de comptabele grensbedragen. Staatscourant, jaargang 2016, nr. 58991.

Regeling tot vaststelling premiepercentages werknemers- en volksverzekeringen, maximumpremieloon werknemersverzekeringen en de opslag kinderopvangtoeslag 2017. Regeling van de Minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid van 21 november 2016 tot vaststelling van de premiepercentages werknemers- en volksverzekeringen, maximumpremieloon werknemersverzekeringen en de opslag kinderopvangtoeslag voor 2017. Staatscourant 2016, nr. 63910.

Wet Houdbare Overheidsfinanciën. Wet van 11 december 2013 inzake houdbare financiën van de collectieve sector.

Wet Suwi. Wet van 29 november 2001, houdende regels tot vaststelling van een structuur voor de uitvoering van taken met betrekking tot de arbeidsvoorziening en sociale verzekeringswetten.

1 Conclusies

2 Feiten & cijfers

3 Financieel

4 Bedrijfsvoering

5 Beleid

6 Budgettair kader

7 Reactie

Bijlage

Bijlage 3

Eindnoten

De volgende zinnen en tekstpassages zijn aangepast nadat het conceptrapport is aangeboden aan de minister van SZW voor bestuurlijk hoor en wederhoor. Het betreft feitelijke en redactionele verbeteringen van de tekst.

1. In het conceptrapport hadden we vermeld dat de rijksbijdragen onderdeel uitmaken van het SZA-kader. Het is feitelijk beter om aan te geven dat de minister van SZW gelden van zijn begroting (in de vorm van inkomensoverdrachten en rijksbijdragen) gebruikt om uitgaven te financieren die behoren tot het SZA-kader.
2. Ten tijde van het uitsturen van het conceptrapport voor bestuurlijk hoor en wederhoor waren de controlewerkzaamheden van de Auditdienst Rijk nog niet afgerond. Op basis van de afronding van deze controlewerkzaamheden blijkt de fout op begrotingsartikel 9 Nabestaanden € 40.000 te zijn in plaats van € 50.000.
3. In het conceptrapport hadden we abusievelijk het BIR omschreven als Besluit Voor-schrift informatiebeveiliging Rijksdienst, dit moet de Baseline Informatiebeveiliging Rijksdienst zijn.
4. We hebben bij de boete in het kader van de quotumwet de term quotumheffing toegevoegd, omdat onder andere het Ministerie van SZW deze term hanteert. Verder hebben we volledigheidshalve toegevoegd dat er wetgeving in voorbereiding is, om het mogelijk te maken dat overheidswerkgevers in 2020 voor het eerst een boete of quotumheffing kunnen krijgen over het jaar 2019.
5. We hadden in het concept rapport het volgende vermeld “de dealkaders hebben sinds 1994 geen wettelijke basis binnen de Comptabiliteitswet, maar vloeien voort uit de Wet houdbare overheidsfinanciën 2016”. Feitelijk beter is het om aan te geven dat “dealkaders bestaan sinds 1994 en hebben geen wettelijke basis in de Comptabiliteitswet, maar vloeien voort uit de Wet houdbare overheidsfinanciën en begrotingsregels”. Ook hadden we in de titel van de Wet houdbare overheidsfinanciën abusievelijk ‘2016’ opgenomen, dat hebben we weggehaald.

1 Conclusies

2 Feiten & cijfers

3 Financieel

4 Bedrijfsvoering

5 Beleid

6 Budgettair kader

7 Reactie

Bijlage

6. We hebben 'netto' toegevoegd aan uitgaven om zo consistent te zijn met het verantwoordingsonderzoek VWS 2017, waar dezelfde figuur en toelichting is opgenomen.
7. In het conceptrapport hadden we abusievelijk vermeld dat UWV 9 districten heeft, dat moeten er 11 zijn.
8. Het conceptrapport is voor publicatie nog taalkundig gecorrigeerd. Hierdoor kunnen redactionele afwijkingen voorkomen tussen de conceptversie die de minister van SZW is voorgelegd voor een bestuurlijke reactie en de definitieve versie van dit rapport.

Voorlichting

Afdeling Communicatie
Postbus 20015
2500 EA Den Haag
telefoon (070) 342 44 00
voorlichting@rekenkamer.nl
www.rekenkamer.nl

Omslag

Ontwerp: Corps Ontwerpers
Foto: Corbis/Hollandse Hoogte

Den Haag, mei 2018

